

ЗАКОН

О РАТИФИКАЦИЈИ КОНВЕНЦИЈЕ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

(*"Сл. лист СЦГ - Међународни уговори"*, бр. 12/2005)

ЧЛАН 1

Ратификује се Конвенција Уједињених нација против корупције, која је усвојена у Њујорку 31. октобра 2003. године, у оригиналу на арапском, енглеском, француском, кинеском, руском и шпанском језику.

ЧЛАН 2

Текст Конвенције у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

КОНВЕНЦИЈА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ ПРЕАМБУЛА

Државе уговорнице ове конвенције,

Забринуте због озбиљности проблема и претњи које корупција представља за стабилност и безбедност друштава, подривајући институције и вредности демократије, етичке вредности и правду, те угрожавајући одржив развој и владавину права,

Забринуте такође због повезаности корупције и других облика криминала, посебно организованог криминала и привредног криминала, укључујући прање новца,

Забринуте надаље због случајева корупције који укључују огромне количине средстава која могу представљати значајан део ресурса држава, а који прете политичкој стабилности и одрживом развоју тих држава,

Убеђене да корупција није више локална ствар већ транснационална појава која погађа сва друштва и привреде, што чини међународну сарадњу на њеном спречавању и сузбијању неопходном,

Убеђене такође да је потребан свеобухватни и мултидисциплинарни приступ за ефикасно спречавање и борбу против корупције,

Убеђене надаље да пружање техничке помоћи може играти значајну улогу у повећању способности држава, укључујући и јачање капацитета и изградњу институција, да успешно спречавају и да се боре против корупције,

Убеђене да незаконито стицање личног богатства може бити посебно штетно по демократске институције, националне привреде и владавину права,

Одлучне да на ефикаснији начин спрече, открију и предупреду међународни трансфер незаконито стечених средстава и да ојачају међународну сарадњу у повраћају средстава,

Увиђајући значај основних начела прописаног законског поступка у кривичном поступку и грађанском и управном поступку за доношење пресуда у вези са имовинским правима;

Имајући у виду да је спречавање и искорењивање корупције одговорност свих држава, те да оне морају међусобно сарађивати, уз подршку и ангажовање појединаца и група изван јавног сектора, као што су цивилно друштво, невладине организације и организације локалних заједница да би напори у овој области били успешни,

Имајући такође у виду начела доброг управљања јавним пословима и јавном имовином, правичност, одговорност и једнакост пред законом, те потребу заштите интегритета и неговања културе одбацивања корупције,

Одајући признање Комисији за спречавање криминала и кривично правосуђе, те Уреду Уједињених нација за борбу против дрога и криминала за рад у спречавању и борбу против корупције,

Подсећајући на рад других међународних и регионалних организација у овој области, укључујући активности Афричке уније, Савета Европе, Савета за царинску сарадњу (такође познатог као Светска царинска организација), Европске уније, Лиге арапских држава, Организације за економску сарадњу и развој и Организације америчких држава,

Констатујући са уважавањем мултилатералне инструменте за спречавање и борбу против корупције, укључујући, између осталог, Интерамеричку конвенцију против корупције коју је усвојила Организација америчких држава 29. марта 1996,¹ Конвенцију о борби против корупције која укључује функционере Европских заједница или функционере држава чланица Европске уније коју је усвојио Савет Европске уније 26. маја 1997,² Конвенцију о борби против подмићивања страних јавних функционера у међународним пословним трансакцијама коју је усвојила Организација за економску сарадњу и развој 21. новембра 1997,³ Кривично-правну конвенцију о корупцији коју је усвојио Министарски комитет Савета Европе 27. јануара 1999,⁴ Грађанско-правну конвенцију о корупцији коју је усвојио Министарски комитет Савета Европе 4. новембра 1999,⁵ те Конвенцију Афричке уније о спречавању и борби против корупције, коју су усвојили шефови држава и влада Афричке уније 12. јула 2003,

Поздрављајући ступање на снагу 29. септембра 2003. године Конвенције Уједињених нација против транснационалног организованог криминала,⁶

Сагласиле су се о следећем:

---

¹ Видети E/1996/99.

²Службени гласник Европских заједница, Ц 195, 25. јун 1997.

³ Видети *Иницијативе против корупција, а за већи интегритет у земљама у развоју* (публикација Уједињених нација, продајни бр. Е.98 ИИИ.Б.18).

⁴ Савет Европе, *Серија европских уговора*, бр. 173.

⁵ *Ибид.*, бр. 174.

⁶ Резолуција Генералне скупштине 55/25, анекс И.

Поглавље И ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Изјава о циљевима

Циљеви ове конвенције су:

(а) да се унапреде и ојачају мере за ефикасније и успешније спречавање и борбу против корупције;

(б) да се унапреди, олакша и подржи међународна сарадња и техничка помоћ у спречавању и борби против корупције, укључујући повраћај средстава;

(в) да се унапреди интегритет, одговорност и правилно управљање јавним пословима и јавном имовином.

Члан 2

Употреба израза

За сврхе ове конвенције израз:

(а) "Јавни функционер" означава: (и) свако лице које врши законодавну, извршну, управну или судску функцију државе уговорнице, било да је именовано или изабрано, било да је она стална или привремена, плаћена или неплаћена, без обзира на ранг тог лица; (ии) свако лице које обавља јавну функцију, укључујући у јавном органу или јавном предузећу или врши јавну службу према дефиницији домаћег законодавства државе уговорнице и на начин како се примењује право те државе уговорнице у односној области; (иии) свако друго лице дефинисано у праву државе уговорнице као јавни функционер. Међутим, у смислу неких посебних мера садржаних у Поглављу ИИ ове конвенције, термин "јавни функционер" може означавати свако лице које обавља јавну функцију или врши јавну службу према дефиницији законодавства државе уговорнице и сходно примени у односној области права те државе уговорнице;

(б) "Страни јавни функционер" означава свако лице које врши законодавну, извршну, управну или судску функцију стране земље, било да је на њу именовано или изабрано, те свако лице које обавља јавну функцију за страну земљу, укључујући у јавном органу или јавном предузећу;

(в) "Функционер јавне међународне организације" означава међународног службеника или свако лице које таква организација овласти да делује у име те организације;

(г) "Имовина" означава добра свих врста, било материјална или нематеријална, покретна или непокретна, физичка или нефизичка, те правне документе или инструменте којима се доказују право власништва или интерес у тим добрима;

(д) "Средства стечена извршењем кривичног дела" означава сваку имовину која потиче од, или је стечена, посредно или непосредно, извршењем кривичног дела;

(ђ) "Замрзавање" или "заплена" означава привремену забрану трансфера, конверзије, располагања или отуђења имовине или привремено преузимање чувања или контроле имовине на основу налога који изда суд или други надлежни орган;

(е) "Конфискација", што обухвата плаћање казне, где је потребно, означава трајно лишавање имовине на основу налога суда или другог надлежног органа;

(ж) "Предметно кривично дело" означава свако кривично дело чије извршење ствара средства која могу постати предмет кривичног дела дефинисаног у члану 23. ове конвенције;

(з) "Контролисана испорука" означава технику дозволе изласка, проласка или уласка незаконитих или сумњивих пошиљки на територију једне или више држава, уз знање или под надзором надлежних органа, с циљем да се истражи кривично дело и идентификују лица која учествују у вршењу тог кривичног дела.

Члан 3

Делокруг примене

1. Ова конвенција се, сходно својим одредбама, примењује у циљу спречавања, истраге и кривичног гоњења корупције, те замрзавања, заплене, конфискације и повраћаја средстава стечених извршењем кривичних дела предвиђених овом конвенцијом.

2. У циљу примене ове конвенције није неопходно, осим ако у овој конвенцији није другачије наведено, да кривична дела предвиђена у њој имају за последицу штету или да нашкоде државној имовини.

Члан 4

Заштита суверенитета

1. Државе уговорнице извршавају обавезе из ове конвенције на начин који је у складу с начелима суверене једнакости и територијалног интегритета држава, те немешања у унутрашње ствари других држава.

2. Ниједна одредба у овој конвенцији не даје право држави уговорници да на територији друге државе врши надлежност и функције које искључиво припадају органима те друге државе према њеном законодавству.

Поглавље ИИ ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Члан 5

Политика и пракса спречавања корупције

1. Свака држава уговорница, у складу са основним начелима свог правног система, дужна је да развија и примењује или одржава делотворну, координирану политику спречавања корупције којом се унапређује учешће друштва и одражавају начела владавине права, доброг управљања јавним пословима и јавном имовином, интегритет, транспарентност и одговорност.

2. Свака држава уговорница настојаће да установи и унапреди ефикасну праксу усмерену на спречавање корупције.

3. Свака држава уговорница настојаће да редовно врши процену одговарајуће правне регулативе и управних мера у циљу утврђивања њихове адекватности за спречавање и борбу против корупције.

4. Државе уговорнице, према потреби и у складу с основним начелима свог правног система, сарађиваће међусобно и са одговарајућим међународним и регионалним организацијама на унапређењу и развијању мера из овог члана. Та сарадња може обухватити учешће у међународним програмима и пројектима усмереним на спречавање корупције.

Члан 6

Тело или тела за спречавање корупције

1. Свака држава уговорница осниваће према потреби, у складу с основним начелима свог правног система, тело или тела за спречавање корупције средствима као што су:

(а) примена политике наведене у члану 5. ове конвенције и, по потреби, вршењем надзора и координације у примени те политике;

(б) унапређење и ширење знања о спречавању корупције.

2. Свака држава уговорница обезбедиће телу или телима наведеним у тачки 1. овог члана потребну независност, у складу са основним начелима свог правног система, како би то

тело или тела могла вршити своје функције ефикасно и неометано од било каквог неоправданог утицаја. Треба обезбедити неопходна материјална средства и квалификовано особље, као и обуку тог особља за обављање својих функција.

3. Свака држава уговорница обавештава генералног секретара Уједињених нација о називу и адреси једног или више органа који могу помоћи другим државама уговорницама у разради и примени посебних мера за спречавање корупције.

Члан 7

Јавни сектор

1. Свака држава уговорница настојаће да, где је потребно и у складу са основним начелима свог правног система, усвоји, одржава и јача системе ангажовања, запошљавања, задржавања, унапређивања и пензионисања државних службеника и, где је потребно, других неизабраних јавних функционера:

(а) који се заснивају на начелима ефикасности, транспарентности и објективних критеријума као што су резултати рада, правичност и стручност;

(б) који обухватају одговарајуће поступке избора и обуке појединаца за јавне функције које се сматрају нарочито подложним корупцији, те премештај, где је потребно, тих појединаца на друге функције;

(в) којима се подстичу адекватно награђивање и правични распони плата, уз вођење рачуна о степену економске развијености државе уговорнице;

(г) којима се подстичу програми образовања и обуке којима се омогућава службеницима да испуне критеријуме коректног, часног и правилног вршења јавних функција и којима им се обезбеђује специјализована и одговарајућа обука како би повећали свест о ризицима корупције својственим у вршењу тих функција. Такви програми се могу позивати на кодексе или стандарде понашања који се примењују у тим областима.

2. Свака држава уговорница размотриће такође могућност усвајања одговарајућих законских и управних мера, доследно циљевима ове конвенције и у складу са основним начелима свог законодавства, за прописивање критеријума који се односе на кандидовање и избор на јавну функцију.

3. Свака држава уговорница размотриће такође предузимања одговарајућих законских и управних мера, доследно циљевима ове конвенције и у складу са основним начелима свог законодавства, за унапређење транспарентности у финансирању кандидатура за изборну јавну функцију и, где је потребно, за финансирање политичких странака.

4. Свака држава уговорница, у складу с основним начелима свог законодавства, настојаће да установи, одржи и јача системе којима се повећава транспарентност и спречава сукоб интереса.

Члан 8

Кодекси понашања јавних функционера

1. У циљу борбе против корупције, свака држава уговорница унапређиваће, између осталог, интегритет, поштење и одговорност јавних функционера, у складу са основним начелима свог правног система.
2. Посебно, свака држава уговорница настојаће да у оквиру свог институционалног и правног система примењује кодексе или стандарде понашања за коректно, часно и правилно обављање јавних функција.
3. У циљу примене одредаба овог члана свака држава уговорница узимаће у обзир, где је потребно и у складу са основним начелима свог правног система, релевантне иницијативе регионалних, међурегионалних и мултилатералних организација, као што је Међународни кодекс понашања за јавне функционере, садржан у анексу резолуције Генералне скупштине 51/59 од 12. децембра 1996.
4. Свака држава уговорница размотриће такође, у складу са основним начелима свог законодавства, могућност утврђивања мера и система који би јавним функционерима омогућили да лакше пријављују одговарајућим органима дела корупције када дођу до сазнања о истима у обављању својих функција.
5. Свака држава уговорница настојаће, где је потребно и у складу с основним начелима свог законодавства, да утврди мере и системе којима се од јавних функционера захтева да одговарајућим органима дају изјаве у вези, између осталог, са својим другим активностима, запослењем, инвестиционим улагањима, имовином и поклонима знатне вредности или користима из којих може проистећи сукоб интереса у односу на њихов рад у својству јавних функционера.
6. Свака држава уговорница размотриће, у складу с основним начелима свог законодавства, могућност предузимања дисциплинских и других мера против јавних функционера који крше кодексе или стандарде превиђене овим чланом.

Члан 9

Јавне набавке и управљање јавним финансијама

1. Свака држава уговорница, у складу с основним начелима свог правног система, предузима неопходне кораке да успостави одговарајуће системе набавке, засноване на транспарентности, надметању и објективним критеријумима у доношењу одлука који су, између осталог, ефикасни у спречавању корупције. Такви системи, који у примени могу узимати у обзир одговарајуће граничне вредности, односе се, између осталог, на:

(а) објављивање информација које се односе на поступке и уговоре о набавкама, укључујући информације о позивима за јавно надметање и релевантне и битне информације о уступању уговора, при чему се потенцијалним учесницима у надметању даје довољно времена да припреме и поднесу понуде;

(б) претходно утврђивање услова за учешће, укључујући критеријуме за одабир и уступање уговора и правила надметања, те њихово објављивање;

(в) примена објективних и унапред дефинисаних критеријума за доношење одлука о јавним набавкама у циљу омогућавања накнадне верификације правилне примене правила или процедура;

(г) делотворан систем унутрашње ревизије, укључујући делотворан систем жалбе, како би се обезбедила законска могућност приговора и правни лекови у случају да се не примењују правила и поступци утврђени у овом ставу;

(д) где је потребно, мере којима се регулишу питања која се односе на запослене који су надлежни за набавке, као што су изјаве о постојању интереса код одређених јавних набавки, поступци провере и услови у погледу обуке.

2. Свака држава уговорница, у складу с основним начелима свог правног система, предузеће одговарајуће мере да повећа транспарентност и одговорност у управљању јавним финансијама. Такве мере обухватају, између осталог:

(а) поступке за усвајање државног буџета;

(б) благовремено подношење извештаја о приходима и расходима;

(в) систем књиговодствених и ревизорских стандарда, те надзора с тим у вези;

(г) делотворне и ефикасне системе управљања ризиком и интерне контроле; и

(д) где је потребно, корективне мере у случају непоштовања услова утврђених у овом ставу.

3. Свака држава уговорница предузеће оне грађанско-правне и управне мере које могу бити потребне према основним начелима домаћег законодавства ради очувања интегритета књиговодствених књига, података, финансијских извештаја или других докумената који се односе на јавне расходе и приходе, и ради спречавања фалсификовања тих докумената.

Члан 10

Подношење јавних извештаја

Имајући у виду потребу борбе против корупције, свака држава уговорница предузимаће, где је потребно, оне мере у складу са основним начелима домаћег законодавства које могу бити потребне ради повећања транспарентности рада државне управе, укључујући њену организацију, функционисање и поступке одлучивања. Те мере могу, између осталог, обухватити:

(а) усвајање поступка или прописа којима се јавности омогућава да, где је потребно, добије информације о организацији, функционисању и поступцима за доношења одлука државне управе и, уз дужно уважавање заштите приватности и личних података, о одлукама и законским актима који су од интереса за јавност;

(б) поједностављење управних поступака, где је потребно, како би се олакшао приступ јавности органима надлежним за доношење одлука; и

(в) објављивање информација, што може обухватити периодичне извештаје о ризицима корупције у државној управи.

Члан 11

Мере које се односе на судство и тужилаштво

1. Имајући у виду независност судства и његову кључну улогу у борби против корупције, свака држава уговорница предузима, у складу са основним начелима свог правног система и без утицаја по независност судства, мере за јачање интегритета и за спречавања могућности за корупцију у судству. Те мере могу обухватити правила понашања носиоца правосудних функција.

2. Мере у истом смислу као и оне које се предузимају сходно ставу 1. овог члана могу се предузети и примењивати у оквиру тужилаштва у оним државама уговорницима у којима оно не представља део судства, већ ужива самосталност сличну независности судства.

Члан 12

Приватни сектор

1. Свака држава уговорница предузеће мере, у складу са основним начелима домаћег законодавства, за спречавање корупције у приватном сектору, побољшање књиговодствених и ревизорских стандарда у приватном сектору и, где је потребно, предвидеће ефикасне, сразмерне и одвраћајуће грађанско-правне, управне и кривичне казне за непоштовање таквих мера.

2. Мере за постизање ових циљева могу, између осталог, обухватити:

(а) унапређивање сарадње између органа унутрашњих послова и релевантних приватних ентитета;

(б) унапређење развоја стандарда и поступка за очување интегритета релевантних приватних ентитета, укључујући кодексе понашања за коректно, часно и правилно обављање пословних активности и свих релевантних професија и за спречавање сукоба интереса, те за унапређење добре пословне праксе међу предузећима и у уговорним односима предузећа с државом;

(в) повећање транспарентности у односима између приватних ентитета, укључујући, где је потребно, мере које се односе на идентитет правних и физичких лица која учествују у оснивању и управљању корпорацијама;

(г) спречавање злоупотребе поступака којима се регулишу приватни ентитети, укључујући поступке који се односе на субвенције и дозволе које издају јавни органи за обављање пословних делатности;

(д) спречавање сукоба интереса увођењем ограничења, где је потребно и за разуман временски период, у погледу обављања професионалних делатности бивших јавних функционера или запошљавање јавних функционера у приватном сектору након напуштања јавних функција или пензионисања, тамо где су те делатности или запослење у непосредној вези с функцијама на којима су били или су их надгледали ти јавни функционери за време свог мандата;

(ђ) обезбеђивање да приватна предузећа, уз вођење рачуна о њиховој структури и величини, имају довољну унутрашњу ревизорску контролу у циљу помоћи у спречавању и откривању аката корупције, те да рачуни и неопходни финансијски извештаји тих приватних предузећа подлежу одговарајућим поступцима ревизије и сертификације.

3. Да би спречила корупцију, свака држава уговорница предузеће оне мере које могу бити потребне, у складу са својим домаћим законодавством и прописима о вођењу књиговодства и чувању података, објављивању финансијских извештаја и о књиговодственим и ревизорским стандардима, да забрани вршења следећих дела у циљу извршења неких од кривичних дела предвиђених овом конвенцијом:

(а) отварање нерегистрованих рачуна;

(б) обављање нерегистрованих или неадекватно идентификованих трансакција;

(в) евидентирање непостојећих расхода;

(г) уношење у евиденцију трошкова уз нетачно приказивање на шта се односе;

(д) коришћење лажних докумената; и

(ђ) намерно уништавање књиговодствених докумената пре него што је то предвиђено законом.

4. Ниједна држава уговорница неће дозволити одбијање од пореза трошкова који представљају мито, с обзиром на то да је подмићивање један од елемената кривичних дела предвиђених у складу с чл. 15. и 16. ове конвенције, и, где је потребно, других трошкова насталих као последица корупционог понашања.

Члан 13

Учешће друштва

1. Свака држава уговорница предузеће одговарајуће мере, у границама својих могућности и у складу са основним начелима свог домаћег законодавства, за подстицање активног учешћа појединаца и група изван јавног сектора, као што су грађанско друштво, невладине организације и организације локалних заједница, у спречавању и борби против корупције, те у подизању свести јавности о постојању, узроцима и озбиљности корупције и претње коју она представља. То учешће треба јачати мерама као што су:

(а) јачање транспарентности и већи допринос јавности процесима одлучивања;

(б) обезбеђење ефикасног приступа јавности информацијама;

(в) предузимање активности јавног информисања које доприносе нетолерисању корупције, као и програма јавног образовања, укључујући школске и факултативне наставне програме;

(г) поштовање, унапређење и заштита слободе тражења, примања, објављивања и ширења информација у вези с корупцијом. Та слобода може подлегати извесним ограничењима, али ограничења могу бити само она која су предвиђена законом и потребна су ради:

(и) поштовања права или угледа других;

(ии) заштите националне безбедности или јавног реда или јавног здравља или морала.

2. Свака држава уговорница предузеће одговарајуће мере да обезбеди да јавност буде упозната са надлежним телима за борбу против корупције која су наведена у овој конвенцији и омогућити приступ тим телима где је потребно, у циљу пријављивања, укључујући и анонимног, било којих случајева за које се може сматрати да представљају кривично дело предвиђено овом конвенцијом.

Члан 14

Мере за спречавање прања новца

1. Свака држава уговорница:

(а) установиће, у оквиру својих надлежности, свеобухватни унутрашњи регулаторни и надзорни режим банака и небанкарских финансијских институција, укључујући физичка или правна лица, која пружају службене или несљужбене услуге за пренос новца или вредности и, где је потребно, других тела која су посебно подложна прању новца, како би предупредила и открила све облике прања новца, где се тим режимом истичу захтеви у погледу идентификације комитента и, где је потребно, корисника, вођења евиденције и пријављивања сумњивих трансакција;

(б) не утичући на члан 46. ове конвенције, обезбедити да управни, регулаторни органи и органи за спровођење закона и други органи који су надлежни за борбу против прања новца (укључујући, где је потребно према домаћем законодавству, правосудне органе), располажу могућностима да сарађују и размењују информације на националном и међународном нивоу у оквиру услова прописаних домаћим законодавством и, у том циљу, размотрити могућност оснивања финансијске обавештајне јединице која ће служити као национални центар за прикупљање, анализу и пружање информација у вези с потенцијалним прањем новца.

2. Државе уговорнице размотриће могућност примене изводљивих мера за откривање и надзор над кретањем готовог новца и одговарајућих преносивих инструмената преко својих граница, под условом да се обезбеди правилно коришћење информација и да се ни на који начин не омета кретање легитимног капитала. Такве мере могу обухватити

захтев да појединци или предузећа пријављују трансфер преко границе знатнијих количина готовог новца и одговарајућих преносивих инструмената.

3. Државе уговорнице размотриће могућност примене одговарајућих и изводљивих мера којима се од финансијских институција, укључујући пошиљаоце новца, захтева:

(а) да у обрасце за електронски трансфер новчаних средстава и поруке с тим у вези уносе тачне и битне информације о пошиљаоцу,

(б) да те информације чувају током целог ланца плаћања; и

(в) да врше појачну контролу трансфера новчаних средстава који не садрже потпуне информације о пошиљаоцу.

4. Приликом успостављања домаћег регулативног и надзорног режима предвиђеног одредбама овог члана и не утичући на било који други члан ове конвенције, државе уговорнице се позивају да користе као смернице одговарајуће иницијативе регионалних, међурегионалних и мултилатералних организација за борбу против прања новца.

5. Државе ће настојати да развију и унапређују глобалну, регионалну, субрегионалну и билатералну сарадњу између судских и органа за примену закона и финансијских регулаторних органа у циљу борбе против прања новца.

Поглавље ИИИ ИНКРИМИНИСАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Члан 15

Подмићивање домаћих јавних функционера

Свака држава уговорница усвојиће законске и друге мере које могу бити потребне како би се утврдила као кривична дела, када се почине намерно:

(а) обећање, понуду или давање јавном функционеру, посредно или непосредно, неоправдане користи, њему лично или неком другом лицу или ентитету, да тај функционер учини или се уздржи од чињења неке радње у вршењу службених дужности;

(б) тражење или прихватање неоправдане користи од стране јавног функционера, посредно или непосредно, од њега лично или од стране неког другог лица или ентитета, да тај функционер учини или се уздржи од чињења неке радње у вршењу службених дужности.

Члан 16

Подмићивање страних јавних функционера и функционера јавних међународних организација

1. Свака држава уговорница усвојиће законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно, обећање, понуду или давање страном јавном функционеру или функционеру јавне међународне организације, посредно или непосредно, неоправдане користи, њему лично или неком другом лицу или ентитету, да тај функционер учини или се уздржи од чињења неке радње у вршењу службених дужности а у циљу стицања или прибављања или задржавања послова или друге неоправдане користи у међународном пословању.

2. Свака држава уговорница размотриће усвајање законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно, тражење или примање од стране страног јавног функционера и функционера јавне међународне организације, посредно или непосредно, неоправдане користи, за њега лично или за неко друго лице или ентитет, да тај функционер учини или се уздржи од чињења неке радње у вршењу службених дужности.

Члан 17

Проневера, злоупотреба или друго нелегитимно коришћење имовине од стране јавног функционера

Свака држава уговорница усвојиће законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно, проневеру, злоупотребу или друго нелегитимно коришћење од стране јавног функционера ради сопствене користи или у корист неког другог лица или ентитета било које имовине, јавних или приватних средстава или хартија од вредности или било које друге вредне ствари поверене том јавном функционеру на основу његовог положаја.

Члан 18

Злоупотреба утицаја

Свака држава уговорница размотриће могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно:

(а) обећање, понуду или давање јавном функционеру или неком другом лицу, посредно или непосредно, неоправдане користи како би тај јавни функционер или то лице злоупотребили свој стварни или претпостављени утицај да би се од неког органа управе или јавног органа државе уговорнице добила неоправдана корист за првобитног подстрекача тог дела или за неко друго лице;

(б) тражење или прихватање од стране јавног функционера или неког другог лица, посредно или непосредно, неоправдане користи за њега лично или за неко друго лице како би тај јавни функционер или то лице злоупотребили свој стварни или претпостављени утицај да би се од неког органа управе или јавног органа државе уговорнице добила неоправдана корист.

Члан 19

Злоупотреба функција

Свака држава уговорница размотриће могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно, злоупотребу функција или положаја, односно чињење или нечињење неког дела супротно закону од стране јавног функционера у обављању његових функција у циљу прибављања неоправдане користи за њега лично или за неко друго лице или ентитет.

Члан 20

Незаконито богаћење

У зависности од свог устава и основних начела свог правног система, свака држава уговорница размотриће могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно, незаконито богаћење, односно знатно увећање имовине јавног функционера које он не може разумно објаснити с обзиром на његова законита примања.

Члан 21

Подмићивање у приватном сектору

Свака држава уговорница размотриће могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно, у обављању привредних, финансијских или комерцијалних делатности:

(а) обећање, понуду или давање, посредно или непосредно, неоправдане користи било ком лицу које руководи или ради у било ком својству за неки ентитет у приватном сектору, том лицу лично или неком другом лицу да би то лице, кршењем својих дужности, чинило или се уздржало од чињења;

(б) тражње или прихватање, посредно или непосредно, неоправдане користи од стране било ког лица које руководи или ради у било ком својству за неки ентитет у приватном сектору за то лице лично или за неко друго лице да би то лице, кршењем својих дужности, чинило или се уздржало од чињења.

Члан 22

Проневера имовине у приватном сектору

Свака држава уговорница размотриће могућност усвајања законских или других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно у обављању привредних, финансијских или комерцијалних делатности, проневеру од стране лица које руководи или ради у било ком својству за неки ентитет у приватном сектору било какве имовине, приватних средстава или хартија од вредности или неке друге вредне ствари поверене том лицу на основу његовог положаја.

Члан 23

Прање средстава стечених извршењем кривичног дела

1. Свака држава уговорница, у складу са основним начелима свог унутрашњег законодавства, усвојиће законске или друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно:

(а) (и) конверзију или трансфер имовине, уз знање да је та имовина стечена извршењем кривичног дела, у циљу сакривања или незаконитог порекла те имовине или помагања неком лицу које је умешано у извршење предметног кривичног дела да избегне законске последице тог дела;

(ии) сакривање или прикривање праве природе, извора, места, располагања, кретања или власништва или права у односу на имовину, уз знање да је та имовина стечена извршењем кривичног дела,

(б) у зависности од основних ставова свог правног система:

(и) стицање, поседовање или коришћење имовине, уз знање, приликом примања те имовине, да је стечена извршењем кривичног дела;

(ии) учешће, удруживање или завере да се почини, покуша починити и помагање, олакшавање и наговори на извршење било ког кривичног утврђења у складу са овим чланом.

2. У циљу примене или спровођења тачке 1. овог члана:

(а) Свака држава уговорница настојаће да примени одредбе тачке 1. овог члана на највећи број предметних кривичних дела;

(б) Свака држава уговорница обухватиће као предметна кривична дела, као минимум, широк опсег кривичних дела утврђених у складу са овом конвенцијом;

(в) За сврхе претходног става (б), предметна кривична дела обухватају кривична дела почињена у и изван надлежности односне државе уговорнице. Међутим, кривична дела почињена изван надлежности државе уговорнице представљају предметна кривична дела само када такво поступање представља кривично дело према домаћем законодавству државе где је почињено и представљало би кривично дело према домаћем законодавству државе уговорнице која примењује или спроводи у пракси овај члан да је у њој почињено;

(г) Свака држава уговорница доставиће примерке својих закона на основу којих се примењује овај члан, те било којих накнадних промена тих закона или њихов опис генералном секретару Уједињених нација;

(д) Уколико се то захтева основним начелима домаћег законодавства државе уговорнице, може се предвидети да се кривична дела наведена у тачки 1. овог члана не примењују на лица која изврше предметно кривично дело.

Члан 24

Прикривање

Не утичући на одредбе члана 23. ове конвенције, свака држава уговорница размотриће могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно након извршења било ког кривичног дела утврђеног у складу са овом конвенцијом, а без учешћа у извршењу тог дела, прикривање или продужено задржавање имовине када односно лице зна да је та имовина резултат извршења неког кривичног дела утврђеног у складу са овом конвенцијом.

Члан 25

Ометање правде

Свака држава чланица усвојиће законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно:

(а) употребу физичке силе, претње или застрашивање или обећање, понуда или давање неоправдане користи ради навођења на лажно сведочење или ометања сведочења или изношење доказа у поступку у вези са извршењем кривичних дела утврђених у складу са овом конвенцијом;

(б) употребу физичке силе, претње или застрашивање ради ометања вршења службених дужности судије или службеног лица задуженог за примену закона у вези са извршењем кривичних дела утврђених у складу са овом конвенцијом. Ниједна одредба ове подтачке не утиче на права држава уговорница да доносе прописе којима се штите друге категорије јавних функционера.

Члан 26

Одговорност правних лица

1. Свака држава уговорница усвојиће мере које могу бити потребне, сагласно својим правним начелима, како би утврдила одговорност правних лица за учешће у кривичним делима која су предвиђена овом конвенцијом.

2. У зависности од правних начела државе уговорнице, одговорност правних лица може бити кривична, грађанско-правна или управна.

3. Та одговорност не утиче на кривичну одговорност физичких лица која су починила кривична дела.

4. Свака држава уговорница обезбедиће посебно да правна лица која се сматрају одговорним у складу са овим чланом подлежу ефикасним, сразмерним и одвраћајућим кривичним или некривичним санкцијама, укључујући новчане санкције.

Члан 27

Учешће и покушај

1. Свака држава уговорница усвојиће законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, у складу са својим домаћим законодавством, учешће у

било ком својству као што су саучесник, помагач или подстрекач у кривичном делу предвиђеном овом конвенцијом.

2. Свака држава уговорница може усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, у складу са својим домаћим законодавством, сваки покушај извршења кривичног дела предвиђеног овом конвенцијом.

3. Свака држава уговорница може усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, у складу са својим домаћим законодавством, припрему кривичног дела предвиђеног овом конвенцијом.

Члан 28

Знање, намера и сврха као елементи кривичног дела

Знање, намера или сврха као елементи кривичног дела предвиђеног овом конвенцијом могу се закључити на основу објективних чињеничних околности.

Члан 29

Незастаревање

Свака држава уговорница утврдиће, према потреби, својим домаћим законодавством дуг период незастаревања у коме ће се моћи покретати поступци за било које кривично дело предвиђено овом конвенцијом и утврдити дужи период незастаревања или предвидети привремено стављање ван снаге незастаревање ако је наводни починилац кривичног дела избегао извођење пред лице правде.

Члан 30

Кривично гоњење, суђење и санкције

1. Свака држава уговорница, предвидеће да извршење кривичног дела предвиђеног овом конвенцијом подлеже санкцијама којима се узима у обзир тежина тог кривичног дела.

2. Свака држава уговорница предузеће мере које могу бити потребне како би успоставила или одржавала, у складу са својим правним системом и уставним начелима, одговарајућу равнотежу између било којих имунитета или привилегија у односу на надлежност које се признају њеним јавним функционерима у вршењу функција и могућност, када је потребно, ефикасне истраге, кривичног гоњења и суђења за кривична дела предвиђена овом конвенцијом.

3. Свака држава уговорница настојаће да обезбеди да се било која дискрециона законска овлашћења по њеном домаћем законодавству која се односе на кривично гоњење лица за кривична дела предвиђена овом конвенцијом врше како би мере примене закона биле максимално делотворне у односу на та кривична дела и уз дужно узимање у обзир потребе да се предупреди извршење тих кривичних дела.

4. У случају кривичних дела предвиђених овом конвенцијом, свака држава уговорница предузеће одговарајуће мере, у складу са својим домаћим законодавством и уз дужно узимање у обзир права одбране, у настојању да обезбеди да се условима утврђеним у вези са одлукама о пуштању на слободу до суђења или жалбеног поступка узме у обзир потреба обезбеђења присуства окривљеног у каснијем кривичном поступку.

5. Свака држава уговорница ће узети у обзир тежину односних кривичних дела приликом разматрања могућности пуштања на слободу, раније или условно, лица осуђених за та кривична дела.

6. Свака држава уговорница, у обиму који је у складу са основним начелима њеног правног система, размотриће могућност утврђивања поступка којим одговарајући орган може, где је потребно, сменити, суспендовати или преместити јавног функционера оптуженог за кривично дело предвиђено овом конвенцијом, имајући у виду поштовање начела претпоставке невиности.

7. Где је то оправдано с обзиром на тежину кривичног дела, свака држава уговорница, у мери која је у складу са основним начелима њеног правног система, размотриће могућност утврђивања поступка за дисквалификавање, судском одлуком или неким другим одговарајућим средством, на период одређен њеним домаћим законодавством, лица осуђених за кривична дела предвиђена овом конвенцијом са:

(а) јавне функције; и

(б) функције у предузећу које је делом или у целости у власништву државе.

8. Тачка 1. овог члана не утиче на вршење дисциплинских овлашћења надлежних органа против државних службеника.

9. Ниједна одредба садржана у овој конвенцији не утиче на начело да је опис кривичних дела предвиђених овом конвенцијом и важећих одбрана или других правних начела којима се контролише законитост понашања резервисан за домаће законодавство државе уговорнице и да се та кривична дела кривично гоне и кажњавају у складу с тим законодавством.

10. Државе уговорнице настојаће да подстичу реинтеграцију у друштво лица осуђених за кривична дела предвиђена овом конвенцијом.

Члан 31

Замрзавање, заплена и конфискација

1. Свака држава уговорница предузеће мере, у највећој могућој мери у оквиру свог правног система, које могу бити потребне како би се омогућила конфискација:

(а) средстава стечених вршењем кривичних дела превиђених овом конвенцијом или имовине чија вредност одговара вредности тих средстава;

(б) имовине, опреме или других средстава која се користе или су намењена за коришћење у кривичним делима предвиђеним овом конвенцијом.

2. Свака држава уговорница предузеће мере које могу бити потребне како би се омогућила идентификација, трагање, замрзавање или заплена било које ствари наведене у ставу 1. овог члана у циљу могуће конфискације.

3. Свака држава уговорница, у складу са својим домаћим законодавством, усвојиће законске и друге мере које могу бити потребне како би регулисала управљање од стране надлежних органа замрзнутом, заплењеном или конфискованом имовином обухваћеном ст. 1. и 2. овог члана.

4. Уколико су средства стечена извршењем кривичног дела трансформисана или замењена у другу имовину, делом или у целости, та имовина подлеже мерама наведеним у овом члану уместо тих средстава.

5. Уколико су средства стечена вршењем кривичног дела измешана са имовином стеченом из законитих извора, та имовина, без утицаја на било које овлашћење које се односи на замрзавање или заплenu, подлеже конфискацији до процењене вредности измешаних средстава стечених вршењем кривичног дела.

6. Приход или неке друге користи које проистекну из средстава стечених вршењем кривичног дела, од имовине у коју су средства стечена од вршења кривичног дела трансформисана или замењена или од имовине с којом су средства стечена од криминал измешана такође подлежу мерама наведеним у овом члану на исти начин и у истој мери као и средства стечена вршењем кривичног дела.

7. За сврхе овог члана и члана 55. ове конвенције, свака држава уговорница овластиће своје судове или друге надлежне органе да наложе да се банкарски, финансијски и комерцијални подаци ставе на располагање или заплene. Држава уговорница неће одбити да поступи према одредбама ове тачке позивајући се на банкарску тајну.

8. Државе уговорнице могу размотрити могућност да захтевају да починилац кривичног дела покаже законито порекло средстава наводно стечених вршењем кривичног дела или друге имовине која подлеже конфискацији у мери у којој је такав захтев у складу са основним начелима њиховог домаћег законодавства и са природом судских и других поступака.

9. Одредбе овог члана се не могу тумачити тако да буду на штету права *бона фиде* трећих страна.

10. Ниједна одредба садржана у овом члану не утиче на начело да се мере на које се он односи дефинишу и примењују у складу са одредбама домаћег законодавства државе уговорнице и у зависности од њих.

Члан 32

Заштита сведока, вештака и жртава

1. Свака држава уговорница предузеће одговарајуће мере у складу са својим правним системом и у границама својих могућности како би пружила ефикасну заштиту од потенцијалне одмазде или застрашивања сведока и вештака који сведоче у вези с кривичним делима предвиђеним овом конвенцијом и, где је потребно, њихових рођака и других блиских лица.

2. Мере предвиђене у ставу 1. овог члана могу обухватити, између осталог, без штете по права окривљеног, укључујући и право на поштен поступак:

(а) утврђивање поступака за физичку заштиту тих лица као што је, у потребној и изводљивој мери, њихово пресељење и, где је потребно, забрана или ограничење објављивања информација које се односе на идентитет и пребивалиште тих лица;

(б) предвидети правила о доказима како би се сведоцима и вештацима омогућило да сведоче на начин којим се обезбеђује безбедност тих лица, као што је омогућавање сведочења путем телекомуникационе технологије као што су видео техника или друга одговарајућа средства.

3. Државе уговорнице размотриће могућност закључења споразума или договора с другим државама за пресељење лица наведених у ставу 1. овог члана.

4. Одредбе овог члана се примењују и на жртве уколико су оне сведоци.

5. Свака држава уговорница, у зависности од свог домаћег законодавства, омогућиће да се у одговарајућој фази кривичног поступка против починилаца изнесу и разматрају мишљења и питања од интереса за жртве на начин који не утиче на права одбране.

Члан 33

Заштита лица која подносе пријаве

Свака држава уговорница размотриће могућност да у свом домаћем правном систему предвиди одговарајуће мере пружања заштите од било ког неоправданог поступања према било ком лицу које надлежним органима пријави у доброј намери и на разумној основи било које чињенице које се односе на кривична дела предвиђена овом конвенцијом.

Члан 34

Последице дела корупције

Уз дужно поштовање права трећих страна стечених у доброј намери, свака држава уговорница предузеће мере, у складу с основним начелима свог законодавства, у односу на последице корупције. С тим у вези, државе уговорнице могу сматрати корупцију релевантним чиниоцем у законском поступку за поништење или отказ уговора, одузимање концесије или другог сличног инструмента или за предузимање неког другог правног лека.

Члан 35

Надокнада штете

Свака држава уговорница предузеће мере које могу бити потребне, у складу с начелима свог домаћег законодавства, како би обезбедила да ентитети или лица који су претрпели штету као резултат дела корупције имају право да покрену судски поступак против оних који су одговорни за ту штету како би добили надокнаду.

Члан 36

Специјализовани органи

Свака држава уговорница у складу са основним начелима свог правног система, обезбедиће успостављање једног или више тела или лица специјализованих за борбу против корупције путем спровођења закона. Том телу или телима или лицима даће се потребна независност, у складу са основним начелима правног система односне државе уговорнице, како би могла да врше своје надлежности успешно и без икаквог непримереног утицаја. Та лица или особље тог тела или више тела треба да буду одговарајуће обучени и да располажу одговарајућим средствима за вршење својих задатака.

Члан 37

Сарадња с органима за примену закона

1. Свака држава уговорница предузеће одговарајуће мере да би подстакла лица која учествују или су учествовала у извршењу кривичног дела предвиђеног овом конвенцијом да дају информације које ће користити надлежним органима ради вођења истраге и извођења доказа, те да пруже чињеничну, конкретну помоћ надлежним органима која може допринети да се од починиоца одузму средства стечених од извршења кривичног дела и повраћају тих средстава.
2. Свака држава уговорница размотриће могућност да се, у случајевима где је потребно, предвиди блажа казна за оптужено лице које у знатној мери сарађује у истрази или кривичном гоњењу за кривично дело предвиђено овом конвенцијом.
3. Свака држава уговорница размотриће могућност да се, у складу са основним начелима њеног унутрашњег законодавства, да имунитет од кривичног гоњења лицу које у знатној мери сарађује у истрази или кривичном гоњењу за кривично дело предвиђено овом конвенцијом.
4. Та лица су, мутатис мутандис, заштићена као што је предвиђено у члану 32. ове конвенције.
5. Када лице наведено у ставу 1. овог члана које се налази у једној држави уговорници може пружити значајну сарадњу надлежним органима неке друге државе уговорнице, те државе уговорнице могу размотрити могућност закључења споразума или договора, у складу са својим домаћим законодавством, у вези са могућим обезбеђивањем поступања наведеног у ст. 2. и 3. овог члана од стране друге државе уговорнице.

Члан 38

Сарадња између националних органа

Свака држава уговорница предузеће мере које могу бити потребне како би подстакла, у складу са својим домаћим законодавством, сарадњу између, с једне стране, својих државних органа, као и својих државних функционера и, с друге стране, својих органа надлежних за вођење истраге и кривично гоњење. Та сарадња може обухватити:

(а) обавештавање потоњих органа, на сопствену иницијативу, када постоје разумни основи за веровање да је почињено неко кривично дело предвиђено чл. 15, 21. и 23. ове конвенције; или

(б) пружање, по захтеву, свих потребних информација тим органима.

Члан 39

Сарадња националних органа и приватног сектора

1. Свака држава уговорница предузеће мере које могу бити потребне како би подстакла, у складу са својим унутрашњим законодавством, сарадњу националних истражних органа и органа кривичног гоњења и ентитета у приватном сектору, посебно финансијских институција, у вези с питањима која се односе на вршење кривичних дела предвиђених овом конвенцијом.

2. Свака држава уговорница размотриће могућност подстицања својих држављана и других лица која имају стално пребивалиште на њеној територији да пријављују националним истражним органима и органима кривичног гоњења извршење кривичног дела предвиђеног овом конвенцијом.

Члан 40

Банкарска тајна

Свака држава уговорница дужна је да, у случају вођења истраге о кривичним делима предвиђених овом конвенцијом у својој земљи, обезбеди у оквиру свог унутрашњег правног система одговарајуће механизме за превазилажење препрека које би се могле појавити због примене прописа о банкарској тајни.

Члан 41

Подаци о претходном кажњавању

Свака држава уговорница може усвојити законске или друге мере које могу бити потребне како би се узела у обзир, под условима и у сврхе које сматра одговарајућим, било која ранија пресуда против наводног починиоца донета у некој другој држави, у циљу коришћења те информације у кривичном поступку који се односи на кривично дело предвиђено овом конвенцијом.

Члан 42

Надлежност

1. Свака држава уговорница усваја мере које могу бити потребне за успостављање надлежности за кривична дела предвиђена овом конвенцијом:

(а) када је кривично дело почињено на територији те државе уговорнице; или

(б) када је кривично дело почињено на броду који плови под заставом те државе уговорнице или на ваздухоплову који је регистрован по законима те државе уговорнице у време када је кривично дело почињено.

2. Сагласно члану 4. ове конвенције, држава уговорница може такође успоставити надлежност у погледу било ког кривичног дела:

(а) када је кривично дело почињено против држављанина те државе уговорнице; или

(б) када је кривично дело починио држављанин те државе уговорнице или лице без држављанства које има стално боравиште на њеној територији; или

(в) када је кривично дело једно од кривичних дела предвиђених чланом 23, тачка 1 (б) (и), ове конвенције, а почињено је изван њене територије у циљу извршења кривичног дела предвиђеног чланом 23, тачка 1 (а) (и) или (и) или (б) (и), ове конвенције на њеној територији; или

(г) када је кривично дело почињено против те државе уговорнице.

3. У смислу члана 44. ове конвенције, свака држава уговорница дужна је да предузме мере које могу бити потребне како би успоставила надлежност за кривична дела која су предвиђена овом конвенцијом, када се наводни починилац налази на њеној територији, а она га не изручује само зато што је њен држављанин.

4. Свака држава уговорница може такође предузети мере које могу бити неопходне како би успоставила надлежност за кривична дела предвиђена овом конвенцијом када се наводни починилац налази на њеној територији, а она га не изручује.

5. Ако је држава уговорница која врши надлежност у смислу става 1. или 2. овог члана обавештена или је на неки други начин сазнала да неке друге државе уговорнице воде истрагу, кривично гоне или воде судски поступак у погледу истог дела, надлежни органи тих држава уговорница дужни су да се, по потреби, међусобно консултују у циљу координације активности.

6. Не дирајући у норме општег међународног права, ова конвенција не искључује вршење кривичне надлежности коју држава уговорница успостави у складу са домаћим законима.

Члан 43

Међународна сарадња

1. Државе уговорнице сарађују у кривичним стварима у складу с чл. 44. и 50. ове конвенције. Уколико је потребно и у складу са домаћим законима, државе уговорнице дужне су да размотре могућност међусобне помоћи у истрази и поступку у грађанским и управним стварима које се односе на корупцију.
2. У области међународне сарадње, кад год је двоструки криминалитет неопходан услов, сматра се да је тај услов испуњен без обзира да ли се према законима државе уговорнице којој се упућује захтев одређено кривично дело налази у истој категорији кривичних дела или се означава истим називом као према законима државе уговорнице која упућује захтев, уколико се учињено дело сматра кривичним делом према законима обе државе уговорнице.

Члан 44

Изручење

1. Овај члан примењује се на кривична дела предвиђена овом конвенцијом када се лице чије се изручење тражи налази на територији државе уговорнице којој се упућује захтев, под условом да је кривично дело због којег се изручење тражи кажњиво и по законима државе уговорнице која упућује захтев и државе уговорнице којој се упућује захтев.
2. Без обзира на одредбе тачке 1. овог члана, држава уговорница по чијем је закону то могуће, може одобрити изручење лица за било које кривично дело предвиђено овом конвенцијом које није кажњиво по њеним законима.
3. Уколико се захтев за изручење односи на више посебних кривичних дела, од којих се за бар једно починилац може изручити према овом члану, а за нека не може из разлога дужине казне, али су та дела у вези с делима које предвиђа ова конвенција, држава уговорница којој се упућује захтев може применити овај члан и у односу на та кривична дела.
4. Свако кривично дело на које се односи овај члан сматра се да спада међу кривична дела за која се починилац може изручити на основу уговора о изручењу који постоји између држава уговорница. Државе уговорнице преузимају обавезу да та кривична дела уврсте у кривична дела за која се починилац може изручити у сваки уговор о изручењу који међусобно закључе. Уколико закон државе уговорнице дозвољава и ако је основа за изручење ова конвенција, држава уговорница неће сматрати ниједно кривично дело предвиђено овом конвенцијом политичким кривичним делом.
5. Уколико држава уговорница која изручење условљава постојањем уговора прими захтев за изручење од друге државе уговорнице с којом нема уговор о изручењу, та држава уговорница може ову конвенцију сматрати правном основом за изручење у погледу било ког кривичног дела на који се овај члан односи.
6. Држава уговорница која изручење условљава постојањем уговора дужна је да:

(а) приликом депоновања инструмента о ратификацији, прихватању или одобравању или приступању овој конвенцији, обавести генералног секретара Уједињених нација да ли ће ову конвенцију сматрати правним основом за сарадњу у изручењу с другим државама уговорницама ове конвенције; и

(б) уколико ову конвенцију не сматра правном основом за сарадњу у изручењу, настоји да, према потреби, закључи уговоре о изручењу с другим државама уговорницама ове конвенције, како би се омогућила примена овог члана.

7. Државе уговорнице које не условљавају изручење постојањем уговора признају кривична дела на која се односи овај члан као кривична дела за која могу међусобно вршити изручење.

8. Изручење подлеже условима предвиђеним законима државе уговорнице којој се упућује захтев или важећем уговору о изручењу, укључујући, између осталог, услов у погледу минималне казне да би се извршило изручење и основ по којем држава којој се упућује захтев може да одбије изручење.

9. Државе уговорнице дужне су да, у складу са својим прописима, настоје да убрзају поступак изручења и поједноставе захтеве везане за доказе у случају свих кривичних дела на које се односи овај члан.

10. Сагласно својим прописима и закљученим уговорима о изручењу, држава којој се упућује захтев може, након што се увери да је то оправдано и хитно с обзиром на околности, и на захтев државе која упућује захтев, ставити у притвор лице чије се изручење тражи и које се налази на њеној територији или предузети друге одговарајуће мере како би обезбедила његово присуство приликом поступка изручења.

11. Уколико држава уговорница на чијој се територији налази наводни починилац не изручи то лице за кривично дело на које се односи овај члан, искључиво из разлога што је то лице њен држављанин, та држава уговорница је обавезна да, на захтев државе уговорнице која тражи изручење, без неоправданог одлагања преда тај случај својим надлежним органима у циљу кривичног гоњења. Ти органи доносе одлуку и воде поступак на исти начин као у случају било ког другог тешког кривичног дела предвиђеног законима државе уговорнице. Државе уговорнице међусобно сарађују, посебно у процедуралним и доказним аспектима, како би се обезбедила ефикасност таквог кривичног гоњења.

12. Кад је држави уговорници дозвољено да у складу са својим законима изручи или на други начин уступи свог држављанина, само под условом да то лице буде враћено у ту државу уговорницу у циљу издржавања казне на основу пресуде донете у судском или другом поступку због којег је изручење или уступање тражено, а обе државе су сагласне с таквом опцијом и другим одговарајућим условима, такво условно изручење или уступање довољно је за испуњење обавезе наведене у тачки 11. овог члана.

13. Уколико изручење које се тражи у циљу извршења казне буде одбијено због тога што је тражено лице држављанин државе уговорнице којој се упућује захтев, држава уговорница којој се захтев упућује, уколико је то у складу са њеним законима, размотриће на захтев државе уговорнице која тражи изручење, могућност извршења казне изречене према законима државе која упућује захтев, или преосталог дела казне.

14. Сваком лицу против којег се води поступак за неко од дела на које се односи овај члан гарантује се правилан третман у свим фазама поступка, укључујући сва права и гаранције предвиђена законима државе уговорнице на чијој се територији то лице налази.

15. Ниједна одредба ове конвенције не сме се тумачити као да намеће обавезу изручења, уколико држава уговорница којој се упућује захтев има разлога да основано сматра да је захтев поднет у циљу кривичног гоњења или кажњавања неког лица на основу пола, расе, вероисповести, националности, етничког порекла или политичког убеђења или да би испуњење захтева нанело штету том лицу из било којег од наведених разлога.

16. Држава уговорница не може одбити захтев за изручење само на основу тога што сматра да извршено кривично дело укључује и фискалне ствари.

17. Пре него што одбије изручење, држава уговорница којој се упућује захтев консултује се, по потреби, са државом уговорницом која упућује захтев како би јој пружила довољно могућности да изнесе своје мишљење и пружи информације којима поткрепљује свој захтев.

18. Државе уговорнице настојаће да закључе билатералне и мултилатералне споразуме или аранжмане о изручењу или унапређењу поступка изручења.

Члан 45

Пребацивање осуђених лица

Државе уговорнице могу да размотре могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана о пребацивању на своју територију лица осуђених на казну затвора или друге облике лишења слободе због кривичних дела предвиђених овом конвенцијом, како би тамо могла довршити издржавање казне.

Члан 46

Међусобна правна помоћ

1. Државе уговорнице пружаће једна другој најширу могућу правну помоћ у истрази, кривичном гоњењу и судским поступцима у вези с кривичним делима предвиђеним овом конвенцијом.

2. Међусобна правна помоћ пружа се у највећој могућој мери у складу с релевантним законима, уговорима, споразумима и аранжманима државе уговорнице којој се упућује захтев, у истрази, кривичном гоњењу и судским поступцима за дела за која се пунолетно лице у држави уговорници која упућује захтев може сматрати одговорним у смислу члана 26. ове конвенције.

3. Међусобна правна помоћ која се пружа у складу са овим чланом може се затражити у следеће сврхе:

(а) сведочење или давање исказа;

- (б) достављање судских докумената;
- (в) извршење претреса и заплене, као и замрзавање;
- (г) преглед предмета и лица места;
- (д) пружање информација, доказног материјала и давање стручне оцене;
- (ђ) прибављање оригинала или оверених копија релевантних докумената и списа, укључујући државне, банкарске, финансијске и пословне списе;
- (е) идентификовање или трагање за средствима стеченим од криминала, имовином, оруђем или другим стварима за потребе извођења доказа;
- (ж) олакшавање добровољног појављивања лица у држави уговорници која упућује захтев;
- (з) свака друга врста помоћи која није у супротности са унутрашњим законодавством државе уговорнице којој се упућује захтев;
- (и) идентификовање, замрзавање и трагање за средствима стеченим од криминала у складу са одредбама поглавља В ове конвенције;
- (ј) повраћај средстава у складу са одредбама поглавља В ове конвенције.

4. Не утичући на унутрашње законодавство, надлежни органи државе уговорнице могу, без претходног захтева, доставити информације које се односе на кривичне ствари надлежном органу друге државе уговорнице када верују да би те информације могле помоћи том органу у предузимању или успешном окончању истраге и кривичног поступка или довести до захтева који би потоња држава уговорница могла формулисати на основу ове конвенције.

5. Достављање информација сходно тачки 4. овог члана не сме бити на штету истраге и кривичног поступка у држави надлежних органа који пружају те информације. Надлежни органи који примају информације дужни су да испуне захтев да поменуте информације остану поверљиве, бар привремено, или захтев њиховог ограниченог коришћења. Међутим, то не спречава државу уговорницу која их прими да у свом поступку обелодани информације које су ослобађајуће за оптужено лице. У том случају, држава уговорница која прими информације обавештава, пре обелодањивања, државу уговорницу која је доставила информације и, уколико се то тражи, консултује се са државом уговорницом која је доставила информације. Уколико, у изузетном случају, претходно обавештавање није могуће, држава уговорница која је примила информације без одлагања обавештава о таквом обелодањивању државу уговорницу која је доставила информације.

6. Одредбе овог члана не утичу на обавезе по било ком другом билатералном или мултилатералном уговору којим се, у целости и делимично, регулише или ће се регулисати међусобна правна помоћ.

7. Тачке 9. до 29. овог члана примењују се на захтеве упућене сходно овом члану уколико односне државе уговорнице нису везане неким уговором о међусобној правној помоћи. Уколико су те државе уговорнице везане таквим уговором, примењују се одговарајуће одредбе тог уговора осим ако се државе уговорнице не сагласе да примењују тач. 9. до 29. овог члана уместо поменутих одредаба. Државама уговорницама се изразито препоручује да примењују ове тачке уколико оне олакшавају сарадњу.

8. Државе уговорнице не могу одбити да пруже међусобну правну помоћ предвиђену овим чланом позивајући се на банкарску тајну.

9. (а) У одговору на захтев за помоћ на основу овог члана, у одсуству двоструког криминалитета, држава уговорница којој се упућује захтев узима у обзир циљеве ове конвенције, као што предвиђа члан 1;

(б) Државе уговорнице могу одбити да пруже помоћ предвиђену овим чланом по основу непостојања двоструког криминалитета. Међутим, држава уговорница којој се упућује захтев дужна је да пружи помоћ која не укључује принудну меру, уколико је то у складу са основним принципима њеног правног система. Таква помоћ се може одбити када захтеви обухватају ствари де минимис природе или ствари у вези с којима су сарадња или помоћ могуће на основу других одредби ове конвенције;

(в) Свака држава уговорница може да размотри могућност усвајања мера које могу бити потребне како би јој омогућиле шири обим помоћи предвиђене овим чланом када не постоји двоструки криминалитет.

10. Лице које се налази у притвору или издржава казну затвора на територији једне државе уговорнице, чије се присуство тражи у другој држави уговорници у циљу идентификације, сведочења или пружања помоћи на други начин у прибављању доказа у циљу истраге, кривичног гоњења или судског поступка у вези с кривичним делима обухваћеним овом конвенцијом, може бити пребачено у другу државу уговорницу уколико су испуњени следећи услови:

(а) такво лице слободно и свесно да свој пристанак;

(б) надлежни органи обе државе уговорнице су с тим сагласни, у складу са условима које државе уговорнице сматрају одговарајућим.

11. За сврхе тачке 10. овог члана:

(а) држава уговорница у коју је лице пребачено мора имати овлашћење и обавезу да пребачено лице држи у притвору, осим ако држава уговорница из које је то лице пребачено не захтева другачије или да другачије овлашћење;

(б) држава уговорница у коју је лице пребачено без одлагања извршава своју обавезу да врати лице у притвор државе уговорнице из које је лице пребачено како је унапред договорено или како је другачије договорено између надлежних органа обе државе уговорнице;

(в) држава уговорница у коју је лице пребачено неће тражити од државе уговорнице из које је лице пребачено да покрене поступак за изручење у циљу враћања тог лица;

(г) пребаченом лицу се признаје време проведено у притвору у држави у коју је пребачено за издржавање казне коју издржава у држави из које је пребачено.

12. Уколико се држава уговорница из које је неко лице пребачено у складу с тач. 10. и 11. овог члана с тим не сагласи, то лице неће бити кривично гоњено, држано у притвору, кажњено или подвргнуто било каквом другом ограничењу личне слободе на територији државе у коју је то лице пребачено у вези с делима, пропустима или пресудама пре напуштања територије државе из које је пребачено, без обзира на националност.

13. Свака држава уговорница одређује централни орган који има одговорност и овлашћење да прима захтеве за међусобну правну помоћ, као и да поступа по њима или да их доставља надлежним органима на извршење. Уколико држава уговорница има посебан регион или територију с посебним системом међусобне правне помоћи, та држава може одредити посебан централни орган који ће имати исту функцију за тај регион или територију. Централни органи обезбеђују брзо и правилно извршење или доставу примљених захтева. Тамо где централни орган доставља захтев надлежном органу на извршење, централни орган дужан је да подстакне надлежни орган да брзо и правилно поступи по захтеву. Генерални секретар Уједињених нација мора се обавестити о централном органу одређеном у ту сврху приликом депоновања од стране сваке државе уговорнице инструмената о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступању овој конвенцији. Захтеви за међусобну правну помоћ или било какво саопштење у вези с тим достављају се централним органима које одреде државе уговорнице. Овај услов не утиче на права државе уговорнице да тражи да јој такви захтеви и саопштења буду упућени дипломатским каналима, а, у хитним околностима, када су државе уговорнице с тим сагласне, по могућности преко Међународне полицијске организације за борбу против криминала.

14. Захтеви се подносе писмено или, уколико је могуће, уз помоћ било ког средства којим се може произвести запис у писаном облику, на језику који је прихватљив за државу уговорницу којој се упућује захтев, под условима који тој држави уговорници омогућују да утврди веродостојност захтева. Генерални секретар Уједињених нација обавештава се о томе који језик или језици су прихватљиви за сваку државу уговорницу приликом депоновања њених инструмената о ратификацији, одобрењу, прихватању или приступању Конвенцији. У хитним околностима и када се државе уговорнице с тим сагласе, захтеви се могу поднети усмено, али ће одмах бити писмено потврђени.

15. Захтев за међусобну правну помоћ садржи:

(а) идентитет органа који подноси захтев;

(б) предмет и природу истраге, кривичног гоњења или судског поступка на који се захтев односи и назив и функције органа који спроводи истрагу, кривично гоњење или судски поступак;

(в) сажет преглед релевантних чињеница сем кад је реч о захтевима за уручење судских докумената;

(г) опис тражене помоћи и појединости о било којој процедури коју држава уговорница која упућује захтев жели да буде примењена;

(д) где је то могуће, идентитет, локацију и националност лица на које се то односи; и

(ђ) сврху због које се траже докази, информације или предузимање радње.

16. Држава уговорница којој се упућује захтев може тражити додатне информације када то сматра неопходним у циљу извршења захтева у складу са својим законима или када се тиме може олакшати такво извршење.

17. Захтев се извршава у складу са унутрашњим законодавством државе уговорнице којој се упућује и, уколико то није у супротности са унутрашњим законодавством државе уговорнице којој се упућује и ако је могуће, у складу с процедурама наведеним у захтеву.

18. Где је могуће и у складу са основним начелима унутрашњег законодавства, када се неко лице налази на територији државе уговорнице и треба да буде саслушано као сведок или стручњак од стране судских органа друге државе уговорнице, прва држава уговорница може, на захтев друге, дозволити да се саслушање обави путем видео преноса уколико није могуће или пожељно да се лице о којем је реч лично појави на територији државе уговорнице која упућује захтев. Државе уговорнице се могу договорити да саслушање обави судски орган државе уговорнице која упућује захтев уз присуство судског органа државе уговорнице којој се упућује захтев.

19. Држава уговорница која упућује захтев не сме, без претходне сагласности државе уговорнице којој се упућује захтев, доставити или користити информације или доказе које је добила од државе уговорнице којој се упућује захтев за потребе истраге, кривичног гоњења или судског поступка осим оних које је навела у захтеву. Ниједна одредба ове тачке не спречава државу уговорницу која упућује захтев да у свом поступку обелодани информације или доказе који су ослобађајући за оптужено лице. У потоњем случају, држава уговорница која упућује захтев обавештава, пре таквог обелодањивања, државу уговорницу којој се упућује захтев и, уколико се то тражи, консултује се о томе са државом уговорницом којој се упућује захтев. Уколико, у неком изузетном случају, благовремено обавештење није могуће, држава уговорница која упућује захтев обавештава без одлагања државу уговорницу којој се упућује захтев о таквом обелодањивању.

20. Држава уговорница која упућује захтев може захтевати да држава уговорница којој се упућује захтев чува као поверљиве чињенице и суштину захтева, сем у мери у којој је то неопходно да се удовољи захтеву. Уколико држава уговорница којој се упућује захтев не може да испуни услов поверљивости, она ће о томе одмах обавестити државу уговорницу која упућује захтев.

21. Међусобна правна помоћ се може одбити:

(а) уколико захтев није поднет у складу са одредбама овог члана;

(б) уколико држава уговорница којој се упућује захтев сматра да постоји вероватноћа да би удовољење захтеву било на штету њеног суверенитета, безбедности, јавног реда или других суштинских интереса;

(в) уколико би органима државе уговорнице којој се упућује захтев било забрањено унутрашњим законодавством да предузму тражену радњу у погледу било којег сличног

кривичног дела да је такво дело било предмет истраге, кривичног гоњења или судског поступка у складу с њиховом јурисдикцијом;

(г) уколико би удовољење захтеву било у супротности с правним системом државе уговорнице којој се упућује захтев кад је реч о међусобној правној помоћи.

22. Државе уговорнице не могу одбити захтев за међусобну правну помоћ искључиво на основу тога што се сматра да односно кривично дело обухвата и фискалне ствари.

23. За свако одбијање да се пружи међусобна правна помоћ морају се навести разлози.

24. Држава уговорница којој се упућује захтев дужна је да удовољи захтеву за међусобну правну помоћ што је могуће пре и да, колико је максимално могуће, узме у обзир евентуалне крајње рокове које је предложила држава уговорница која упућује захтев, а за које су наведени разлози, по могућности у самом захтеву. Држава уговорница која упућује захтев може поднети разумне захтеве за обавештење о стању и току мера које је предузела држава уговорница којој је упућен захтев ради удовољења њеном захтеву. Држава уговорница којој је упућен захтев одговориће на разумне захтеве државе уговорнице која је упутила захтев, који се односе на стање и ток поступка предузетог у вези са захтевом. Држава уговорница која је упутила захтев одмах обавештава државу уговорницу којој је упућен захтев када тражена помоћ више не буде потребна.

25. Држава уговорница којој се упућује захтев може одложити пружање међусобне правне помоћи на основу тога да би та помоћ ометала истрагу, кривично гоњење или судски поступак у току.

26. Пре одбијања захтева сходно тачки 21. овог члана или одлагања пружања помоћи сходно тачки 25. овог члана, држава уговорница којој се упућује захтев консултује се са државом уговорницом која упућује захтев у смислу разматрања да ли се помоћ може пружити под условима које она сматра неопходним. Уколико држава уговорница која упућује захтев прихвати помоћ под тим условима, она ће испунити те услове.

27. Не утичући на примену тачке 12. овог члана, сведок, стручњак или друго лице које, на тражење државе уговорнице која упућује захтев, пристане да сведочи у поступку или да помогне у истрази, кривичном гоњењу или судском поступку на територији државе уговорнице која упућује захтев, неће бити кривично гоњено, стављено у притвор, кажњено или изложено било каквом другом ограничењу личне слободе на тој територији због дела, пропуста или пресуда пре напуштања територије државе уговорнице којој је упућен захтев. Такав безбедан третман престаје када сведок, стручњак или друго лице које, у периоду од петнаест узастопних дана или било ком периоду о коме се договоре државе уговорнице, рачунајући од датума када судски органи службено обавесте то лице да његово присуство више није потребно, пошто је имало прилику да отпутује, ипак својевољно остане на територији државе уговорнице која упућује захтев или се, пошто је напустило ту територију, на њу својом вољом врати.

28. Редовне трошкове удовољења захтеву покрива држава уговорница којој се упућује захтев осим ако се државе уговорнице не договоре другачије. Уколико су потребни или ће бити потребни знатнији или ванредни трошкови да би се удовољило захтеву, државе уговорнице ће се консултовати да би утврдиле услове под којима ће се захтеву удовољити, као и начин на који ће се покрити трошкови.

29. Држава уговорница којој се упућује захтев:

(а) доставља држави уговорници која упућује захтев копије државних списа, докумената или информација које поседује, а који су, сходно њеном унутрашњем законодавству, на располагању јавности;

(б) може, по свом нахођењу, доставити држави уговорници која упућује захтев, у целости или делимично, или под условима које сматра прикладним, копије било којих државних списа, докумената или информација које поседује, а који, сходно њеном унутрашњем законодавству, нису доступни јавности.

30. Државе чланице, по потреби, разматрају могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана који би послужили циљевима, практичној примени или побољшању одредаба овог члана.

Члан 47

Преношење кривичног поступка

Државе уговорнице дужне су да размотре могућност међусобног преношења поступка у циљу кривичног гоњења за дело утврђено у складу са овом конвенцијом у случајевима где се сматра да је такво преношење у интересу одговарајућег задовољења правде, нарочито у случајевима који укључују више јурисдикција, у циљу концентрације кривичног гоњења.

Члан 48

Сарадња у примени закона

1. Државе уговорнице ће међусобно тесно сарађивати, сагласно својим унутрашњим правним и административним системима, ради побољшања ефикасности примене закона у циљу борбе против кривичних дела на које се односи ова конвенција. Државе уговорнице ће нарочито предузимати делотворне мере у циљу:

(а) унапређења и, тамо где је то потребно, успостављања канала комуникације између њихових надлежних органа, агенција и служби ради олакшавања безбедне и што брже размене информација које се односе на све аспекте кривичних дела обухваћених овом конвенцијом, укључујући, уколико односне државе уговорнице то сматрају прикладним, повезаност са другим злочиначким делатностима;

(б) сарадње са другим државама уговорницама у вођењу истраге у вези с кривичним делима обухваћеним овом конвенцијом која се односи на:

(и) идентитет, пребивалиште и делатности лица осумњичених за учешће у таквим кривичним делима или локацију других лица на које се то односи;

(ии) кретање средстава која потичу од криминала или имовине стечене вршењем таквих кривичних дела;

(и и и) кретање имовине, опреме или других средстава коришћених или која се намеравају користити у вршењу таквих кривичних дела;

(в) обезбеђења, уколико је потребно, неопходних елемената или количина супстанци за потребе анализе или истраге;

(г) размене, уколико је потребно, информација са другим државама уговорницама које се односе на конкретна средства и методе коришћене за извршење кривичних дела на које се односи ова конвенција, укључујући коришћење лажног идентитета, фалсификоване, измењене или лажне документе и друга средства за прикривање делатности;

(д) олакшавања ефикасне координације између њихових надлежних органа, агенција и служби и подстицање размене особља и других стручњака, укључујући, у зависности од билатералних споразума или аранжмана између односних држава уговорница, упућивање службеника за везу;

(ђ) размене информација и координације административних и других мера предузетих по потреби у циљу што бржег утврђивања кривичних дела обухваћених овом конвенцијом.

2. У циљу примене ове конвенције, државе уговорнице ће размотрити могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана о непосредној сарадњи њихових органа за примену закона, а тамо где такви споразуми или аранжмани већ постоје, могућност њихове измене и допуне. У одсуству таквих споразума или аранжмана између држава уговорница, државе уговорнице могу ову конвенцију сматрати основом за међусобну сарадњу у примени закона у односу на кривична дела на која се односи ова конвенција. Кад год је прикладно, државе уговорнице ће у потпуности користити споразуме или аранжмане, укључујући међународне или регионалне организације, у циљу унапређења сарадње између својих органа за примену закона.

3. Државе уговорнице ће настојати да у оквиру својих могућности сарађују у откривању кривичних дела обухваћених овом конвенцијом која су почињена коришћењем савремене технологије.

Члан 49

Заједничке истраге

Државе уговорнице дужне су да размотре могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана којима надлежни органи, у односу на ствари које подлежу истрази, кривичном гоњењу или судском поступку у једној или у више држава, могу оснивати заједничка истражна тела. У одсуству таквих споразума или аранжмана, заједничке истраге се могу предузимати на основу договора од случаја до случаја. Државе уговорнице на које се то односи дужне су да обезбеде да се у потпуности поштује суверенитет државе уговорнице на чијој територији треба да се спроведе истрага.

Члан 50

Посебне технике истраге

1. Да би борба против корупције била делотворна, свака држава уговорница дужна је да, у мери у којој то дозвољавају основа начела унутрашњег правног система и у складу са условима утврђеним унутрашњим законодавством, предузима мере које могу бити потребне, у границама својих могућности, како би омогућила својим надлежним органима одговарајуће коришћење контролисаних испорука и, уколико сматра прикладним, друге посебне технике истраге, као што су електронско или други облици праћења и тајне операције, на својој територији, као и да би омогућила коришћење у суду доказа који из тога проистекну.

2. У циљу спровођења истраге о кривичним делима обухваћеним овом конвенцијом, државе уговорнице се охрабрују да, по потреби, закључују, одговарајуће билатералне или мултилатералне споразуме или аранжмане о коришћењу таквих посебних техника истраге у склопу сарадње на међународном нивоу. Такви споразуми или аранжмани закључују се уз пуно поштовање начела суверене једнакости држава и примењују се у строгој сагласности са условима тих споразума или аранжмана.

3. У одсуству споразума или аранжмана поменутих у тачки 2. овог члана, одлуке о коришћењу таквих посебних техника истраге на међународном нивоу доносе се по принципу од случаја до случаја и могу, уколико је неопходно, узети у обзир финансијске аранжмане и договоре у погледу вршења јурисдикције од стране држава уговорница на које се то односи.

4. Одлуке о коришћењу контролисаних испорука на међународном нивоу могу, уз сагласност односних држава уговорница, обухватити методе као што је пресретање и омогућавање да роба и новчана средства несметано наставе кретање или да буду уклоњени или замењени у целости или делимично.

Поглавље В ПОВРАЋАЈ ДОБАРА

Члан 51

Општа одредба

Враћање добара у складу са овим поглављем једно је од основних начела ове конвенције, а државе уговорнице у том погледу међусобно сарађују и пружају помоћ једна другој у највећој могућој мери.

Члан 52

Спречавање и откривање трансфера средстава стечених од криминала

1. С тим да и даље важе одредбе члана 14. ове конвенције, свака држава уговорница дужна је да предузима мере које могу бити потребне, и које су у складу са њеним законима, којима се од финансијских институција под њеном јурисдикцијом захтева да провере идентитет клијената, предузму разумне кораке ради утврђивања идентитета корисника средстава депонованих на рачунима у великим износима и да спроведу појачану контролу рачуна који се траже или воде од стране или у име појединаца којима су поверене или су биле поверене истакнуте јавне функције или чланова њихове

породице и блиских сарадника. Таква појачана контрола осмишљена је тако да служи откривању сумњивих трансакција у циљу пријаве надлежним органима и не треба да се тумачи тако да обесхрабрује или забрањује финансијским институцијама да послују са било којим легитимним клијентом.

2. Да би се олакшала примена мера предвиђених у тачки 1. овог члана, свака држава уговорница дужна је да, у складу са својим законима и руководећи се релевантним иницијативама регионалних, међурегионалних и мултилатералних организација у циљу спречавања прања новца:

(а) издаје упутства која се односе на категорије физичких или правних лица у односу на чије рачуне ће се од финансијских институција под њеном јурисдикцијом очекивати да врше појачану контролу, као и врсте рачуна и трансакција на које треба нарочито да обрате пажњу, укључујући правилно отварање и вођење рачуна и мере које треба да предузму у вези са вођењем евиденције о тим рачунима; и

(б) уколико је прикладно, обавештава финансијске институције под својом јурисдикцијом, на захтев неке друге државе уговорнице или на своју иницијативу, о идентитету појединих физичких или правних лица у односу на чије рачуне ће се од таквих институција очекивати да врше појачану контролу, поред оних које финансијске институције могу другачије идентификовати.

3. У контексту тачке 2(а) овог члана, свака држава уговорница дужна је да предузима мере како би обезбедила да њене финансијске институције воде одговарајућу евиденцију, током одређеног временског периода, о рачунима и трансакцијама лица поменутих у тачки 1. овог члана, која треба да садржи као минимум податке који се односе на идентитет клијента и, уколико је то могуће, корисника.

4. У циљу спречавања и откривања трансфера средстава која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом конвенцијом, свака држава уговорница примењује одговарајуће и делотворне мере ради спречавања, уз помоћ својих регулативних и надзорних органа, оснивања банака које нису физички присутне и нису придружене регуларној финансијској групи. Штавише, државе уговорнице могу размотрити могућност да од својих финансијских институција затраже да одбију да успоставе или наставе кореспондентске банкарске односе с таквим институцијама и да воде рачуна о томе да не успостављају односе са страним финансијским институцијама које дозвољавају да њихове рачуне користе банке које нису физички присутне и придружене регуларној финансијској групи.

5. Свака држава уговорница дужна је да размотри могућност успостављања, у складу са својим законима, делотворних финансијских система откривања за одговарајуће јавне функционере и предвиди одговарајуће санкције за непоштовање. Свака држава уговорница такође разматра могућност предузимања мера које могу бити потребне како би се њеним надлежним органима омогућило да деле ове информације с надлежним органима у другим државама уговорницама када је потребно спровести истрагу, поставити захтев и извршити повраћај средстава стечених вршењем кривичних дела утврђених овом конвенцијом.

6. Свака држава уговорница дужна је да размотри могућност предузимања мера, по потреби, а које су у складу са домаћим законима, како би се од одговарајућих јавних

функционера који имају интерес или потпис или друго овлашћење у односу на финансијски рачун у страниој земљи затражило да пријаве такав однос одговарајућим органима и да воде одговарајућу евиденцију о таквим рачунима. Таквим мерама ће се такође предвидети одговарајуће санкције у случају непоштовања.

Члан 53

Мере за непосредан повраћај имовине

У складу са својим унутрашњим законодавством, свака држава уговорница дужна је да:

(а) предузме мере које могу бити потребне да се другој држави уговорници омогући да покрене грађанску парницу у њеним судовима ради утврђивања тапије или власништва над имовином стеченом извршењем кривичног дела предвиђеног овом конвенцијом;

(б) предузме мере које могу бити потребне да се њеним судовима омогући да наложе онима који су починили кривична дела предвиђена овом конвенцијом да плате надокнаду или одштету некој другој држави уговорници којој је причињена штета тим кривичним делима; и

(в) предузме мере које могу бити потребне да се њеним судовима или надлежним органима омогући, када морају да донесу одлуку о конфискацији, да уваже захтев неке друге државе уговорнице као легитимног власника имовине стечене извршењем кривичног дела предвиђеног овом конвенцијом.

Члан 54

Механизми за повраћај имовине путем међународне сарадње у вези с конфискацијом

1. У циљу пружања међусобне правне помоћи сагласно члану 55. ове конвенције у вези са имовином стеченом извршењем или учешћем у извршењу кривичног дела предвиђеног овом конвенцијом, свака држава уговорница, у складу са својим законима, дужна је да:

(а) предузме мере које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући да спроведу налог о конфискацији који је издао суд неке друге државе уговорнице;

(б) предузме мере које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући, тамо где имају судску надлежност, да наложе конфискацију такве имовине страног порекла доношењем пресуде о кривичном делу прања новца или другом кривичном делу које може бити у оквирима њене јурисдикције, или путем других процедура предвиђених унутрашњим законодавством; и

(в) размотри могућност предузимања мера које могу бити потребне да се омогући конфискација такве имовине без кривичне пресуде у случајевима у којима се починилац не може кривично гонити због смрти, бекства или одсуства или у другим одговарајућим случајевима.

2. Да би пружила међусобну правну помоћ на захтев упућен сходно тачки 2. члана 55. ове конвенције, свака држава уговорница, у складу са својим унутрашњим законодавством, дужна је да:

(а) предузме мере које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући да замрзну или заплене имовину након што суд или надлежни орган државе уговорнице која је упутила захтев изда налог о замрзавању или заплени којим се држави уговорници пружа разумна основа да верује да постоји довољно основа за предузимање таквих мера и да би имовина на крају била подложна налогу о конфискацији у смислу циљева тачке 1(а) овог члана;

(б) предузме мере које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући да замрзну или заплене имовину на захтев који пружа разумну основу држави уговорници којој се упућује такав захтев да верује да постоји довољно основа за предузимање таквих мера и да би имовина на крају била подложна налогу о конфискацији за циљеве тачке 1(а) овог члана; и

(в) размотри могућност предузимања додатних мера да се њеним надлежним органима омогући да сачувају имовину за конфискацију, на основу хапшења у иностранству или кривичне пријаве која се односи на стицање такве имовине.

Члан 55

Међународна сарадња у циљу спровођења конфискације

1. Држава уговорница, која је примила захтев неке друге државе уговорнице под чијом јурисдикцијом је кривично дело предвиђено овом конвенцијом, а који се односи на конфискацију средстава стечених од криминала, имовине, опреме или других средстава поменутих у члану 31. тачка 1. ове конвенције који се налазе на њеној територији, у највећој мери у којој је то могуће у оквиру њеног унутрашњег правног система, дужна је да:

(а) поднесе захтев својим надлежним органима у циљу прибављања налога о конфискацији и, уколико такав налог буде издат, његовог извршења;

(б) поднесе својим надлежним органима, у циљу удовољења захтеву у траженој мери, налог о конфискацији који је издао суд на територији државе уговорнице која упућује захтев у складу са чланом 31. тачка 1. и чланом 54. тачка 1(а) ове конвенције уколико се он односи на средства стечена од криминала, имовину, опрему и друга средства поменута у члану 31. тачка 1. који се налазе на територији државе уговорнице којој се упућује захтев.

2. Поступајући по захтеву који је поднела нека друга држава уговорница у чијој надлежности је кривично дело утврђено у складу са овом конвенцијом, држава уговорница којој је захтев упућен предузима мере за идентификовање, улажење у траг и замрзавање или заплону средстава стечених од криминала, имовине, опреме или других средстава поменутих у члану 31. тачка 1. ове конвенције у циљу коначне конфискације коју налаже било држава уговорница која је поднела захтев, било, у складу са захтевом из тачке 1. овог члана, држава уговорница којој је захтев поднет.

3. На овај члан примењују се одредбе члана 46. ове конвенције *мутатис мутандис*. Поред информација поменутих у члану 46. тачка 15. захтеви поднети сходно овом члану морају да садрже:

(а) у случају захтева који спада под тачку 1(а) овог члана, опис имовине која треба да буде конфискована, укључујући, уколико је могуће, локацију и, где је то релевантно, процењену вредност имовине и преглед чињеница на које се ослања држава уговорница која упућује захтев који је довољан да омогући држави уговорници којој се упућује захтев да затражи да се изда налог у складу са њеним законима;

(б) у случају захтева који спада под тачку 1(б) овог члана, законски прихватљиву копију налога о конфискацији на којем се заснива захтев, а који је издала држава уговорница која упућује захтев, преглед чињеница и података које се односе на то у којој мери се тражи извршење налога, изјаву у којој се наводе мере које је предузела држава уговорница која упућује захтев како би пружила одговарајуће обавештење бона фиде трећим странама и обезбедила несметан поступак и изјаву да је налог о конфискацији коначан;

(в) у случају захтева који спада под тачку 2. овог члана, преглед чињеница на које се ослања држава уговорница која упућује захтев и опис тражених мера и, уколико је могуће, законски прихватљиву копију налога на којем се заснива захтев.

4. Држава уговорница којој се упућује захтев доноси одлуке или предузима мере предвиђене у тач. 1. и 2. овог члана у складу са одредбама свог унутрашњег законодавства и процедуралним правилима и у зависности од њих или било каквим билатералним или мултилатералним споразумом или аранжманом који је могу обавезивати у односу на државу уговорницу која упућује захтев.

5. Свака држава уговорница доставља генералном секретару Уједињених нација примерке својих закона и прописа којима се регулише примена овог члана и обавештава га о евентуалним накнадним изменама тих закона и прописа или доставља њихов опис.

6. Уколико држава уговорница одлучи да предузимање мера наведених у тач. 1. и 2. овог члана услови постојањем одговарајућег уговора, та држава уговорница сматраће ову конвенцију неопходном и довољном уговорном основом.

7. Сарадња у оквиру овог члана може се такође одбити или се привремене мере могу укинути уколико држава уговорница којој се упућује захтев не добије довољне и благовремене доказе или уколико је вредност имовине минимална.

8. Пре укидања било које привремене мере предузете сходно овом члану, држава уговорница којој се упућује захтев ће, где год је то могуће, пружити прилику држави уговорници која упућује захтев да изнесе разлоге у прилог продужења трајања такве мере.

9. Одредбе овог члана не могу се тумачити тако да буду на штету права бона фиде трећих страна.

Члан 56

Посебна сарадња

Без штете по своје унутрашње законодавство, свака држава уговорница настојаће да предузме мере којој ће јој омогућити да, без штете по властиту истрагу, кривично гоњење или судски поступак, достави некој другој држави уговорници без њеног претходног захтева податке о средствима која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом конвенцијом, када сматра да би откривање таквих података могло помоћи држави уговорници која их прими у покретању или спровођењу истраге, кривичног гоњења или судског поступка или би могло довести до упућивања захтева те државе уговорнице у оквиру овог поглавља Конвенције.

Члан 57

Повраћај и располагање добрима

1. Имовина коју држава уговорница конфискује сходно члану 31. или члану 55. ове конвенције се отуђује, укључујући и враћањем првобитним легитимним власницима, сходно тачки 3. овог члана, од стране те државе уговорнице у складу са одредбама ове конвенције и њеним унутрашњим законодавством.
2. Свака држава уговорница дужна је да усвоји такве законске и друге мере, у складу са основним начелима домаћег законодавства, које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући да врате конфисковану имовину, када поступају по захтеву неке друге државе уговорнице, у складу са овом конвенцијом, узимајући у обзир права бона фиде трећих страна.
3. Држава уговорница којој се упућује захтев ће, у складу са чланом 46. и чланом 55. ове конвенције и тач. 1. и 2. овог члана:
  - (а) у случају проневере јавних средстава или прања проневерених јавних средстава као што је наведено у члану 17. и члану 23. ове конвенције, када је конфискација извршена у складу са чланом 55. и на основу коначне пресуде донете у држави уговорници која упућује захтев, што је услов од којег држава уговорница којој се упућује захтев може одустати, вратиће конфисковану имовину држави уговорници која упућује захтев;
  - (б) у случају средстава која потичу од било ког другог кривичног дела обухваћеног овом конвенцијом, када је конфискација извршена у складу са чланом 55. ове конвенције и на основу коначне пресуде донете у држави уговорници која упућује захтев, што је услов од којег држава уговорница којој се упућује захтев може одустати, вратиће конфисковану имовину држави уговорници која упућује захтев, када држава уговорница која упућује захтев разумно увери у своје првобитно власништво над таквом конфискованом имовином државу уговорницу којој се упућује захтев или када држава уговорница којој се упућује захтев призна штету причињену држави уговорници која упућује захтев као основу за враћање конфисковане имовине;
  - (в) у свим другим случајевима, приоритетно ће размотрити могућност враћања конфисковане имовине држави уговорници која упућује захтев, враћање те имовине њеним првобитним власницима или надокнаде жртвама криминала.

4. Где то одговара, уколико државе уговорнице не одлуче другачије, држава уговорница којој се упућује захтев може одбити разумне трошкове настале у вези са истрагом, кривичним гоњењем или судским поступком који су довели до враћања или отуђења конфисковане имовине сходно овом члану.

5. Где то одговара, државе уговорнице могу такође посебно размотрити могућност закључења споразума или међусобно прихватљивих аранжмана за коначно регулисање конфисковане имовине, по принципу од случаја до случаја.

Члан 58

Финансијска обавештајна јединица

Државе уговорнице сарађују једна с другом у циљу спречавања и борбе против трансфера средстава која потичу од кривичних дела предвиђених овом конвенцијом, као и у циљу унапређења путева и начина за повраћај таквих средстава и размотрити у том смислу могућност успостављања финансијске обавештајне јединице која би била одговорна за пријем, анализу и достављање извештаја о сумњивим финансијским трансакцијама надлежним органима.

Члан 59

Билатерални и мултилатерални споразуми и аранжмани

Државе уговорнице размотриће могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана у циљу унапређења ефикасности међународне сарадње која ће се успоставити сходно овом поглављу Конвенције.

Поглавље VI ТЕХНИЧКА ПОМОЋ И РАЗМЕНА ИНФОРМАЦИЈА

Члан 60

Обука и техничка помоћ

1. Свака држава уговорница, у мери у којој је то потребно, покреће, разрађује или побољшава посебне програме обуке за своје особље одговорно за спречавање и борбу против корупције. Такви програми обуке могу се, између осталог, односити на следеће области:

(а) делотворне мере за спречавање, откривање, спровођење истраге, кажњавање и сузбијање корупције, укључујући коришћење метода прикупљања података и вођења истраге;

(б) изградњу капацитета за развој и планирање стратешке политике за борбу против корупције;

(в) обуку надлежних органа у вези са припремом захтева за међусобну правну помоћ који испуњавају услове ове конвенције;

(г) евалуацију и јачање установа, управљање у јавним службама и управљање финансијама, укључујући јавне набавке, као и приватни сектор;

(д) спречавање и сузбијање трансфера средстава која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом конвенцијом и повраћај тих средстава;

(ђ) откривање и замрзавање трансфера средстава која потичу од кривичних дела предвиђених овом конвенцијом;

(е) праћење кретања средстава која потичу од кривичних дела предвиђених овом конвенцијом, као и метода који се користе у трансферу, прикривању или камуфлирању тих средстава;

(ж) прикладне и ефикасне законске и административне механизме и методе за лакше враћање средстава која потичу од кривичних дела предвиђених овом конвенцијом;

(з) методе који се користе за заштиту жртава и сведока који сарађују са судским органима;
и

(и) обуку везану за националне и међународне прописе и учење страних језика.

2. Државе уговорнице, у складу са својим капацитетом, разматрају могућност да једна другој пруже техничку помоћ у највећој могућој мери, посебно у корист земаља у развоју, у оквиру својих одговарајућих планова и програма за борбу против корупције, укључујући материјалну подршку и обуку у областима поменутих у тачки 1. овог члана, као и обуку и помоћ и међусобну размену одговарајућег искуства и специјалистичких знања, што олакшава међународну сарадњу држава уговорница на плану изручења и међусобне правне помоћи.

3. Државе уговорнице у потребној мери појачаће напоре да максимално унапреде оперативне активности и активности у погледу обуке у међународним и регионалним организацијама и у оквиру релевантних билатералних и мултилатералних споразума и аранжмана.

4. Државе уговорнице размотриће могућност да, на захтев, пруже помоћ једна другој у погледу евалуације, израде студија и истраживања која се односе на врсте, узроке, последице и трошкове корупције у својим земљама, у циљу развоја, уз учешће надлежних органа и друштва, стратегија и акционих планова за борбу против корупције.

5. Да би олакшале повраћај средстава која потичу од кривичних дела предвиђених овом конвенцијом, државе уговорнице могу сарађивати у погледу достављања имена стручњака који би могли помоћи у постизању овог циља.

6. Државе уговорнице размотриће могућност коришћења субрегионалних, регионалних и међународних конференција и семинара у циљу унапређења сарадње и техничке помоћи

и подстицања расправе о проблемима од заједничког интереса, укључујући посебне проблеме и потребе земаља у развоју и земаља чије су привреде у транзицији.

7. Државе уговорнице размотриће могућност успостављања механизма на добровољној основи у циљу давања финансијског доприноса напорима земаља у развоју и земаља чије су привреде у транзицији да примене ову конвенцију путем програма и пројеката техничке помоћи.

8. Свака држава уговорница разматра могућност давања добровољних доприноса Уреду Уједињених нација за борбу против дрога и криминала у сврху подстицања, преко тог уреда, програма и пројеката у земљама у развоју у циљу примене ове конвенције.

Члан 61

Прикупљање, размена и анализа података о корупцији

1. Свака држава уговорница, у консултацији са стручњацима, разматра могућност анализирања тенденција у вези с корупцијом на својој територији, као и околности у којима се врше кривична дела корупције.

2. Државе уговорнице разматрају могућност заједничке разраде и коришћења, као и путем међународних и регионалних организација, статистичких података и аналитичке експертизе везане за корупцију и информација у циљу разраде, колико је то могуће, заједничких дефиниција, стандарда и методологија, као и информација о најбољим праксама за спречавање и борбу против корупције.

3. Свака држава уговорница разматра могућност праћења своје политике и текућих мера за борбу против корупције и доношења оцена о њиховој делотворности и ефикасности.

Члан 62

Остале мере: примена Конвенције путем економског развоја и техничке помоћи

1. Државе уговорнице предузимају мере које воде оптималној примени ове конвенције у мери у којој је то могуће, путем међународне сарадње, узимајући у обзир негативне ефекте корупције на друштво уопште, нарочито на одржив развој.

2. Државе уговорнице уложиће конкретне напоре у мери у којој је то могуће и у координацији једна с другом, као и с међународним и регионалним организацијама, у циљу:

(а) унапређења сарадње на разним нивоима са земљама у развоју, како би ојачале њихов капацитет за спречавање и борбу против корупције;

(б) повећања финансијске и материјалне помоћи за подршку напорима земаља у развоју усмереним ка успешном спречавању и борби против корупције, као и пружању помоћи како би успешно примениле ову конвенцију;

(в) пружања техничке помоћи земљама у развоју и земљама чије су привреде у транзицији како би им се помогло у задовољавању њихових потреба у погледу примене ове конвенције. У том смислу државе уговорнице настојаће да дају адекватне и редовне доприносе који ће се уплаћивати на посебан рачун у ту сврху у оквиру механизма финансирања Уједињених нација. Државе уговорнице могу такође, у складу са својим унутрашњим законодавством и одредбама ове конвенције, посебно размотрити могућност уплате на тај рачун извесног процента новца или одговарајуће вредности средстава стечених од криминала или имовине конфисковане у складу са одредбама ове конвенције.

(г) охрабрења или убеђивања других држава односно финансијских институција да им се придруже у њиховим напорима у складу са овим чланом, нарочито путем обезбеђења већег броја програма обуке и савремене опреме намењене земљама у развоју како би им се помогло у остваривању циљева ове конвенције.

3. У мери у којој је то могуће ове мере неће бити на штету постојећих обавеза у погледу помоћи иностранству или других аранжмана о финансијској сарадњи на билатералном, регионалном или међународном нивоу.

4. Државе уговорнице могу закључити билатералне или мултилатералне споразуме или аранжмане о материјалној и логистичкој помоћи, узимајући у обзир финансијске аранжмане неопходне да би средства међународне сарадње предвиђена овом конвенцијом била делотворна, као и за спречавање, откривање и сузбијање корупције.

Поглавље ВИИ МЕХАНИЗМИ ПРИМЕНЕ

Члан 63

Конференција држава уговорница Конвенције

1. Овим се успоставља Конференција држава уговорница Конвенције у циљу побољшања капацитета и сарадње држава уговорница ради остварења циљева изложених у овој конвенцији, као и унапређења и ревизије њене примене.

2. Генерални секретар Уједињених нација сазива Конференцију држава уговорница најкасније годину дана после ступања Конвенције на снагу. Након тога, редовни састанци Конференције држава уговорница одржаваће се у складу са пословником који усвоји Конференција.

3. Конференција држава уговорница усваја пословник и правила којима се регулише одвијање активности наведених у овом члану, укључујући правила која се односе на пријем и учешће посматрача, као и на покривање трошкова који настану због обављања тих активности.

4. Конференција држава уговорница постиже договор о активностима, процедурама и методама рада на остварењу циљева из тачке 1. овог члана, укључујући:

(а) олакшавање активности од стране држава уговорница из чл. 60. и 62. и Поглавља ИИ до В ове конвенције, укључујући подстицање давања добровољних доприноса;

(б) олакшавање размене информација међу државама уговорницама о структури и трендовима корупције и о успешним праксама за спречавање и борбу против ње, те за враћање средстава стечених од криминала, објављивањем, између осталог, релевантних информација као што је поменуто у овом члану;

(в) сарадњу с одговарајућим међународним и регионалним организацијама и механизмима и невладиним организацијама;

(г) правилно коришћење релевантних информација које су припремили други међународни и регионални механизми за спречавање и борбу против корупције како би се избегло непотребно дуплирање рада;

(д) повремену ревизију примене ове конвенције од стране држава уговорница;

(ђ) давање препорука за побољшање ове конвенције и њене примене;

(е) констатовање потреба држава уговорница у техничкој помоћи везаној за примену ове конвенције и давање препорука о евентуалној акцији коју може сматрати потребном у том погледу.

5. За сврхе тачке 4. овог члана, Конференција држава уговорница стиче потребна знања о мерама које су предузеле државе уговорнице у примени ове конвенције и тешкоћама на које су у томе наишле, путем информација које оне пружају и допунских механизма које Конференција држава уговорница може успоставити.

6. Свака држава уговорница пружиће Конференцији држава уговорница информације о својим програмима, плановима и праксама, као и о законским и административним мерама у циљу примене ове конвенције, у складу са захтевима Конференције држава уговорница. Конференција држава уговорница испитаће најефикаснији начин примања информација и поступања по њима, укључујући између осталог, информације примљене од држава уговорница и надлежних међународних организација. Могу се такође узети у обзир прилози примљени од релевантних невладиних организација које су прописно акредитоване у складу с процедурама о којима ће одлучити Конференција држава уговорница.

7. Сходно тач. 4. до 6. овог члана, Конференција држава уговорница, уколико то сматра потребним, успоставиће подесан механизам или тело за пружање помоћи у циљу успешне примене Конвенције.

Члан 64

Секретаријат

1. Генерални секретар Уједињених нација обезбеђује Конференцији држава уговорница ове конвенције потребне услуге секретаријата.

2. Секретаријат:

(а) помаже Конференцији држава уговорница у обављању активности поменутих у члану 63. ове конвенције и врши припреме и пружа потребне услуге приликом заседања Конференције држава уговорница;

(б) на захтев, помаже државама уговорницама у пружању информација Конференцији држава уговорница као што предвиђа члан 63. тач. 5. и 6. ове конвенције; и

(в) обезбеђује потребну координацију са секретаријатима одговарајућих међународних и регионалних организација.

Поглавље ВИИИ ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 65

Примена Конвенције

1. Свака држава уговорница предузима неопходне мере, укључујући законске и управне мере, у складу са основним начелима свог унутрашњег законодавства, како би обезбедила испуњавање обавеза из ове конвенције.

2. Свака држава уговорница може усвојити стриктније и озбиљније мере од оних предвиђених овом конвенцијом у циљу спречавања и борбе против корупције.

Члан 66

Решавање спорова

1. Државе уговорнице настојаће да спорове који се односе на тумачење и примену ове конвенције реше преговорима.

2. Евентуални спор између две или више држава уговорница који се односи на тумачење или примену ове конвенције који се не може решити преговорима у разумном року подноси се на арбитражу на захтев једне од тих држава уговорница. Уколико, након шест месеци од датума захтева за арбитражу, те државе уговорнице нису у стању да се договоре о организацији арбитраже, било која од тих држава уговорница може поднети спор Међународном суду правде путем захтева у складу са Статутом Суда.

3. Свака држава уговорница може приликом потписивања, ратификације, прихватања, одобрења или приступања овој конвенцији, изјавити да не сматра да је обавезује тачка 2. овог члана. Друге државе уговорнице неће обавезивати тачка 2. овог члана у односу на било коју државу уговорницу која је изразила такву резерву.

4. Свака држава уговорница која је изразила резерву у складу с тачком 3. овог члана може у свако доба повући ту резерву обавештавањем генералног секретара Уједињених нација у том смислу.

Члан 67

Потписивање, ратификација, прихватање, одобрење и приступање

1. Ова конвенција је отворена свим државама за потписивање од 9. до 11. децембра 2003. године у Мериди, Мексико, а након тога у седишту Уједињених нација у Њујорку до 9. децембра 2005. године.
2. Ова конвенција је такође отворена за потписивање регионалним организацијама за економску интеграцију под условом да је бар једна држава чланица такве организације потписала ову конвенцију у складу с тачком 1. овог члана.
3. Ова конвенција подлеже ратификацији, прихватању или одобрењу. Инструменти о ратификацији, прихватању или одобрењу депонују се код генералног секретара Уједињених нација. Организација за регионалну економску интеграцију може депоновати своје инструменте о ратификацији, прихватању или одобрењу уколико је то учинила бар једна њена држава чланица. У инструментима о ратификацији, прихватању или одобрењу та организација наводи до које мере је надлежна у односу на питања која се регулишу овом конвенцијом. Та организација такође обавештава депозитара о свакој евентуалној промени у погледу обима њене надлежности.
4. Ова конвенција је отворена за приступање било којој држави или регионалној организацији за економску интеграцију чија је бар једна држава чланица постала чланица ове конвенције. Инструменти о приступању депонују се код генералног секретара Уједињених нација. Приликом приступања регионална организација за економску интеграцију изјављује у којој мери себе сматра надлежном у односу на питања која се регулишу овом конвенцијом. Та организација такође обавештава депозитара о свакој евентуалној промени у погледу обима своје надлежности.

Члан 68

Ступање на снагу

1. Ова конвенција ступа на снагу деведесетог дана након датума депоновања тридесетог инструмента о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступању. За сврхе ове тачке евентуални инструмент који депонује регионална организација за економску интеграцију не сматра се као додатни инструмент уз оне које су депоновале државе чланице те организације.
2. За сваку државу или регионалну организацију за економску интеграцију која ратификује, прихвати, одобри или приступи овој конвенцији након депоновања тридесетог инструмента у том смислу, ова конвенција ступа на снагу тридесетог дана након датума депоновања одговарајућег инструмента те државе или организације или на дан ступања ове конвенције на снагу сходно тачки 1. овог члана у зависности од тога који је од та два датума каснији.

Члан 69

Измене и допуне

1. По истеку пет година од ступања на снагу ове конвенције, држава уговорница може предложити измену или допуну Конвенције и доставити је генералном секретару Уједињених нација, који након тога обавештава државе уговорнице и Конференцију држава уговорница о предложеној измени и допуни у циљу разматрања и доношења одлуке о предлогу. Конференција држава уговорница ће уложити све напоре за постизање консензуса о свакој измени и допуни. Уколико сви напори за постизање консензуса буду исцрпени, а не постигне се договор, за усвајање такве измене и допуне биће потребна, у крајњем случају, двотрећинска већина гласова држава уговорница које присуствују састанку и које гласају.

2. Регионалне организације за економску интеграцију користе своје право гласа из овог члана, када је реч о питањима за која су надлежне, у оном броју који је једнак броју њихових држава чланица које су и чланице ове конвенције. Те организације не користе своје право гласа уколико њихове државе чланице не користе своје право гласа и обратно.

3. Измена и допуна која се усвоји у складу с тачком 1. овог члана подлеже ратификацији, прихватању или одобрењу држава уговорница.

4. Измена и допуна која се усвоји у складу с тачком 1. овог члана ступа на снагу у односу на државу уговорницу након деведесет дана од датума депоновања инструмената о ратификацији, прихватању или одобрењу те измене и допуне код генералног секретара Уједињених нација.

5. По ступању на снагу, измена и допуна постаје обавезна за државе уговорнице које су у том смислу изразиле своју сагласност. Остале државе уговорнице и даље обавезују одредбе ове конвенције и евентуалне раније измене и допуне које су те државе уговорнице ратификовале, прихватиле или одобриле.

Члан 70

Отказивање

1. Држава уговорница може отказати ову конвенцију писменим обавештењем генералном секретару Уједињених нација. Отказивање ступа на снагу након годину дана, рачунајући од датума када генерални секретар прими обавештење.

2. Регионална организација за економску интеграцију престаје да буде чланица ове конвенције када је све њене државе чланице откажу.

Члан 71

Депозитар и језици Конвенције

1. За депозитара ове конвенције одређен је генерални секретар Уједињених нација.

2. Оригинал ове конвенције, чији су текстови на арапском, енглеском, француском, кинеском, руском и шпанском језику подједнако веродостојни, депоноваће се код генералног секретара Уједињених нација.

У потврду чега су доле потписани опуномоћеници, прописно овлашћени у ту сврху од стране својих влада, потписали ову конвенцију.

ЧЛАН 3

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СЦГ - Међународни уговори".